

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LACKAWANA 4-5539

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pėntysia

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

PRENUMERATA METAMS:

Suvienytose Valstijose \$1.50

Kitose Vičpatystėse \$2.00

„T E V Y N Ė“

307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 52

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in
Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Gruodžio (December) 25, 1931.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the
Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XXII

Japonai „Valys“ Mandžurija

Amerika Prasergsti Japoniją

Europa Nemokės Skolų Amerikai

JAPONAI „VALYS“
MANDŽURIJĄ.

Tokio, gruodžio 21. — Japonų kariuomenei įsakta pradėti plačiu ruožtu „išvalymą“ banditų ir kinų nereguliarių kariuomenės Mandžurijoje, o kinų generolui Jung Chen, kuris su savo kariuomene dabar randasi mieste Crinchow, įsakta tą miestą aplėsti. Jei jis to nepadarys — japonai pasirūpės jį iš ten išgauti. Kadangi šiuo laiku yra užšalę visos Mandžurijos upės, todėl japonų operacija prieš „banditus“ bus dar pasekmingesnė.

Iš kitų vietų žinios praneša, kad japonų kariuomenė jau traukianti iš Mukden'o įsakytas pareigas pildyti. Pietinėje dalyje nuo Mukden'o japonams jau prisiejo susitikti su banditais ir nereguliaria kariuomene.

Talpi sakoma, kad japonų tikslu yra kinas išvyti net už „Didesės Kinų Sienos“, tai yra visai juos iš Mandžurijos teritorijų pašalinti. Taip japonams elgiantis — netoli-moje ateityje Mandžurijoje galės įvykti dar didesnių susirėmimų, negu iki šiol buvo, nes nauja kinų vyriausybė Nanking'e žada griežčiau kovoti prieš grubonis japonus Mandžurijoje. Ji sako, kad iki šiol kinai per daug pasitikėjo Tautų Sąjungai, kuri niekuo kinams nepagelbėjo. Kinai studentai taipgi reikalauja karo prieš japonus.

Iš Mukdeno gruod. 21 d. pranešama, kad japonai prieš „banditus“ jau pradėjo veikti visais frontais. Del to labai sujaudinta Tautų Sąjunga ir Jungtinės Valstijos, kurioms nevyksta Japoniją suvaldyti.

AMERIKA PRASERGSTI
JAPONIJĄ.

Washington, D. C. — Jungtinių Valstijų ambasadorius Forbes, Japonijoje, iš Washington'o įsakta, kad jis duotų pasargą Japonijai, idant ši liautųsi tolimesnių karinių operacijų Mandžurijoje, tai yra kad neišeitų už ribų upės Liao ir paliktų ramybėje miestą Crinchow. Jei Japonija šitos Jungtinių Valstijų pastabos nepaklausytų — ji sulaužytų 1927 metais padarytą devynių valstybių nekariavimo sutartį ir tuomet Jungtinės Valstijos imtųsi rimtų žingsnių Japoniją suvaldyti.

Tai yra rimta ir draugiška Japonijai pastaba. Ar Japonija šios pastabos klausys — pamatysime.

EUROPA NEMOKĖS SKOLŲ
AMERIKAI.

Washington, D. C. — C. E. Mitchell, National City banko, New York, tarybos pirmininkas, finansiniam senato komitetui pareiškė, kad Europa karo skolų Amerikai nemokės, kas turi būti kožnam aišku. Jis pareiškė, kad Vokietija nemokės sąjungiečiams reparacijų, o sąjungiečių valstybės, tokiu būdu, sustos mokėjusios skolas Amerikai. Kadangi ka-

ro skolų negalima panaikinti, tai jas, vienu ar kitu būdu, turės sumokėti šio krašto gyventojai.

Pastaromis dienomis Jungtinių Valstijų kongresas užgrybė karo skolų vieniems metams nemokėjimo sulaukymą.

PRASIDEDA PREKYBINIS
KARAS EUROPOJE.

Paryžius. — Europoje pradeda pasireikšti tikras prekybinis karas. Oficialiai skelbiama, kad jei Italijai nepavyks deryboms su Francija, kas turi įvykti 1932 m., ji yra pasirūšus prekybos sutartį su Francija visiškai nutraukti. Tulas laikas atgal Lietuva denunciaciją Francijai dėl vedamos prekybos. Kanados atstovas pranešė, kad jo vyriausybė taip pat nutrauks prekybos sutartį su Francija.

PIRIGERE SEPTYNI
ŽMONĖS.

Muskegon, Mich. Gruodžio 20, miestelyje Blue Lake Town-ship įvyko tikra kalėdinė tragedija. Tula šeima nupirko šauk 7 metų vaikui pačiūzas. Vaikas tuojau išėjo išbandyti naują „Kalėdų dovaną“ ir be-čiuoždamas įlūžo ir nugarmėjo po ledu. Begelbėdami kudiak, žuvo tėvas, motina ir dar vienas sunus. Puolus gelbėti šiuos — dar trys ypotos po ledu pa-nėrė.

ZADA PRIIMTI ATGAL
McDONALD'Ą.

Londonas. — Po to kai Anglija palietė skaudus ekonominiai finansiniai krizis ir kai visos tautos priešaky atsistojo darbiečių vadas p. McDonald — Darbo Partija jį visiškai iš partijos pašalino. Dabar darbiečių organas „Daily Herald“ praneša, kad einanti slapta kampanija, kad šį žymų vyrą atgal į partiją sugrąžinti.

BEDARBIŲ RIAUŠĖS
ANGLIJOJE.

Londonas. — Gruodžio 18 d. Stoke on Trent apie 2,000 bedarbių demonstravo. Į demonstraciją įsikišo policija. Iš-kilo tarpe bedarbių ir policijos kova. Bedarbiai naudojo plytas ir akmenis, o policija ginklus. Sakoma, kad pusėtinai žmonių sužeista.

SUDEGĖ DIDELIS LAIVAS.

Newport News, Va. — Čia gruodžio 20 d., iš nežinomos priežasties, užsidegė ir veik galutinai sudegė veik pabaigtas budavotl didžiulis laivas „Segovia“. Nuostolių padaryta už apie 3,000,000 dol., kuriuos turės atmokėti apdraud-dos kompanija.

PROFESORIAI PASIPRIEŠI-
NO FASIZMUI.

Roma. — Sulig fašistinio patvarkymo, universitetų profesoriai kasmetas turi priimti priesaiką, kad jie bus ištikimi fašistinei valdžiai. Septynių universitetų, apie 2,000 profesorių, atsisakė tą prisieiką pri-imti.

TARIASI SKOLŲ
KLAUSIMU.

Paryžius. — Atvyko Anglijos atstovai tartis su Francijos atstovais karo skolų klausimu. Manoma sukoordinuoti šių dviejų valstybių tame reikale nusistatymą. Tai padarius — bus atsklausta Jungtinių Valstijų.

DIDELĖ PINIGŲ SUMA
LAIVAMS.

Washington, D. C. — Lai-vyno komisija kongrese rengiasį pareikalauti iš kongreso čielo biliono dolerių naujiems karo laivams statyti.

NORI KAPOTI ALGAS
GELEŽINKELIEČIAMS.

New York, N. Y. — Čia susirinko rytų, pietų ir vakarų geležinkelių direktoriai aptarti, kaip prikalbėjus umijas, kad jos sutiktų geležinkelių darbininkams numazinti algas 10 nuošimčių.

SUBANKRUTAVO DIDELIS
BOSTONO BANKAS.

Boston, Mass. — Pastaromis dienomis čia subankrutavo didžiausias bankas Boston Federal National Bank. Jis turėjo devynius skyrius, kurie taip gi subankrutavo. Nunešė nemažą lietuvių pinigų. Keletas bankų subankrutavo Cambridge, Brighton, So. Boston, Brockton, Lawrence ir Montello, kur irgi nemažą lietuvių pinigų dirgo.

KALINIAI ATOSTOGAUJA.

Montgomery, Ala., gruodžio 21. — Alabama valstijos gubernatoriaus p. B. M. Miller paliuosavo 1,006 kalinius keturioms dienoms namie praleisti kalėdines šventes.

Tampa, Fla., gruodžio 21. — Florida valstijos federalis teisėjas A. Akerman prieš Kalėdas suteikia visišką liuosybę 19 už lengvus prasikaltimus kalėjusiems kaliniams.

Nashville, Tenn., gruodžio 21. — Tennessee valstijos gubernatoriaus pirm Kalėdų paliuosuoja 80 kalinių.

KINIJA PRASERGSTI TAU-
TŲ SĄJUNGĄ.

Nanking, Kinija, gruodžio 21. — Užsienių reikalų ministras Dr. W. Koo pareiškė Tautų Sąjungai, kad jei Japonija puls miestą Chinchow, tai Kinijos kariuomenė bus priversta gintis. Tai reikš tikė-pare, kurios šviesą vilkai pamatę nuo kelio pasitraukė. Taip jis besišviesdamas ir namo parėjo.

OPERA PER RADIO.

New York, N. Y. — Kalėdų dienoje, apie 2 val. popiet, per radio bus perduota iš Metropolitan Operos ten statoma opera.

LENKAI SU RUSAIS
NESUSITARIA.

Moskva, gruodžio 21. — Čia jau pusėtinai laikas vyksta Rusijos-Lenkijos konferencija, kurios tikslu yra padaryti nekariavimo sutartį. Išrodo, kad tikslas nebus atsiestas.

ARESTAVO 154 FILIPINUS.

Manila. — Filipinuose su-sekta slapta organizacija, kurios tikslu buvo nuversti ten esamą Jungtinių Valstijų valdžią. Policijai pavyko tą organizaciją susekti laiku ir su-arestuoti 154 jos vyresnius dalyvius. Filipinai jau senai kovoja už nepriklausomybę.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Visiems SLA. Nariams, Darbuotojams,
„Tėvynės“ Bendradarbiams, Skaityto-
jams ir SLA. Draugams Širdingai Linki
Redakcija ir Administracija.

Iš Lietuvos

(Spaudos biuro „Talkos“ žinios)

Žibalai, Ukmergės apskr. Ši rudenį pradėta statyti didelė murinė pieninė. Šalčiams prasidėjus statyba teko nutraukti. Pieninė pavasarį manoma baigti.

Ariogala, Kėdainių apskr. Vėlyvas ruduo leidžia ir labiausiai susivėlinusiems ukininkams laukus nuvalyti. Paliepučių kaimo ukin. P. Mirgila lapkričio 16 d. susisandęs žmonių dar tebetęsia šienapiu-tę.

Liudvinamas, Mariampolės apskr. Už slaptą degtinės par-davinėjimą nubausta pil. M. Brinovičiūtė 500 lt.

Kedainiai, pirmos eilės mie-stas, turįs per 10,000 gyven-tojų. Yra mieste elektra ir daromi kiti miestui butini į- rengimai, trūksta tik švares-nės kavinės ir gero viešbučio. Ne kartą tuo atžvilgiu daryti mėginimai vis žlugdavo. Vis tik dabar viena didelė organi-zacija ruošiasi steigti gerą klubą ir įrengti modernišką viešbutį.

Naumiestis, Šakių apskr. Lapkr. 20 d. palaidotas prieš tris dienas Kauno ligoninėj miręs agr. J. Smalevičius. Vėlionį į kapus palydėjo gausin-gas žmonių būrys. Kapuose pasakyta pamokslas ir atsis-veikinimo kalbos.

Stakliškės, Alytaus apskr. Deksnų miško apylinkėse dažnai matomi vilkai vaikščio-jant. Lapkr. 20 d. vieną iš Stakliškės einantį ukininką vakare Krasaukų kaimo lau-kuose kely pastojų trys vilkai. Daug baimės vargšui įva-rė ant kelio sėdį vilkai, kurie ir šukavimų nebijojo. Laimei atsiminė kišenėj elektros lem-putę, kurios šviesą vilkai pa-matę nuo kelio pasitraukė. Taip jis besišviesdamas ir namo parėjo.

Kupiškis, Rokiškio apskr. Gerai čia veikia žemės ūkio draugija. Apylinkės ukininkai ja džiaugiasi, nes draugija kainas reguliuoja. Neseniai ji iš ukininkų supirko gana daug raguotųjų, kuriuos net per du kartus yra siuntusi. Ketvirtadieniais „Maisto“ agentai su-pirkinėja bekonines kiaules.

Krinčinas, Biržų apskr. Kraštų dvare yra įrengta našlaičiams prieglauda, joj dabar yra 30 vaikų. Prieglau-dą veda gyd. Markevičius.

Pilviškiai, Vilkaviškio apskr. Lapkričio 22 d. čia įvyko lietu-vių ir žydų visuomenės gau-singas protesto susirinkimas del žydų pogromų Vilniuje. Susirinkimas pasmerkė krau-gingus lenkų šovinistų dar-bus ir okupantų prievartą, vartojamą pavergtojo Lietu-

vos krašto žmonėms, prašė musų vyriausybę surasti prie-monių barbariškiems lenkų žy-giams Vilniuje sudrausti.

Šaločiai, Biržų apskr. Lapkričio 18 d. policija sulaukė d asmenis, kurie čia platino pleč-kaitinius atsišaukimus. Vienas sulaikytųjų esąs Rygos uni-versiteto studentas.

Tauragė. Pavasarį pradėta statyti „Maisto“ b-vės sklerdykla jau baigta. Dirbami tik vidaus baigiamieji darbai.

Panevėžys, Prieš mėnesį lai-ko buvo atvykę iš Amerikos trys biblistų draugijos nariai, kurie tikėjosi čia išplatinti „Šventraščio aiškinimų“ 6000 knygų. Nors knygos labai pi-giai buvo paroduojamos, bet panevėžiškiai jų išpirkto tik 400. Likusias šiomis dienomis išvežė Kaunan, kur tikisi iš-platinti.

Dotnuva, Kėdainių apskr. Lapkr. 21 d. vakare geležinke-lio stoty įvyko nelaimė. Preki-nis traukinys suvažinėjo iš Jo-svainių valsč. kilusį pil. B. Jo-vaškevičių. Įvykis tiriamas.

DIDINS SURIŲ GAMYBĄ.

Surio pasaulinis eksportas nedaug mažesnis už sviesto eksportą. Sviesto visame pasauly eksportuojama per me-tus už 500 mil. lit., surio už 300 mil. lit. Iki šiol Pieno cen-tras surio gamindavo daugiausia vidaus rinkai, eksportuo-davo visai nedaug. Surius gamindavo tik dvi pieninės: Kur sėnuose ir Klaipėdos krašte, Viešvilė. Surių gamybą daug sunkiau išplėsti, nes jų tuoj pagaminus negalima parduoti, o reikia 3-4 mėnesius palaikyti. Delto pieninės negali ukininkams tuojau mokėti už pieną.

Kadangi surio eksporto ga-limybė nemaža, Pieno centras tariasi su pieninėmis del surių gamybos išplėtimo. Kitais metais pats Pieno centras mano įsteigti pieninę su surių gami-nimu Klaipėdos krašte, Kin-tuose, ir tartis su Kelmės pie-ninė del surių gamybos. Pa-ruoštį surių gamintojams kitą met Pieno centras mano su-ruošti prie Kuršėnų pieninės kursas.

SUSTATYTTAS 1932 M. VAL-
STYBĖS BIUDŽETO
PROJEKTAS.

1932 m. valstybės biudžeto projektas sustatytas 295 mil. lt. (1931 m. buvo 323, o su pa-keitimais 340 mil. lt.).

Ateinančių metų biudžetą sudarant kur galima išlaidos esančios mažinamos. Pav., priedai už asmeniškus gabu-mus naujiems asmenims var-gu busią skiriamą; nors jau paskirtieji priedai busią dar mokami ir 1932 metais.

Iškilmės, Kur Dalyvaus Lietuva

Kaunas. Elta. Francuzų sa-nitarinės ir moralinės apsau-gos nuo ligų draugija ir fran-cuzų tarptautinė lyga kovai su venerinėmis ligomis, kartu su francuzų dermatologijos ir si-filigrafijos, Paryžiaus ligoni-nių medikų ir francuzų medi-cinos istorijos draugijomis švęs francuzų sifiligrafo Fo-urnier gimimo 10 metų sukak-tuves. Iškilmės įvyks Sorbo-noj, francuzų respublikos pre-zidentui pirmininkaujant. Lie-tuva iškilmėse pakviesta daly-vauti.

Gruodžio 27-30 dd. Pary-žiui įvyks 4-ta tarptautinė bau-džiamajai teisei suvienodinti konferencija. Lietuva taip pat pakviesta konferencijoj daly-vauti.

Lietuvių Mokyklos Brazilijoje

Jau antri metai, Sao Paulo veikia dvi liet. mokyklos. Šie-mis dienomis pastatyti ir bai-giama įrengti didoki nuosavi namai Sao Paulo užmiesty, vad. Villa Bella. Nors tie na-mai gana toli nuo Sao Paulo miesto ir su miestu blogas su-sisiekimas, bet turint galvoj, kad Viljo Belloj sėsliskai gy-vena, t. y. turi pirkę sklypus ir pasistatę namukus arti 200 lietuvių šeimų, tai tokių namų vertė visai lietuvių kolonijai labai didelė. Del darbo pigumo ir žemo milereiso kurso, tie

Lietuva pakviesta dalyvauti ir 9-me tarptautiniame chemi-jos kongrese, kuris įvyks ba-landžio 3-10 dd. Madride. Lietuva taip pat gavo pakvie-timą dalyvauti 3-joj žiemos sporto olimpiadoj, kuri įvyks Lake Placid, New Yorko val-stijoj. Be to, Lietuva pakvie-s-ta dalyvauti 10-oj sporto olim-piadoj, kuri įvyks Los Ange-les 1932 m. vasarą.

1932 m. birželio mėn. Briu-sely įvyks 13-ta oficiali tarptautinė mugė. Lietuva pakvie-s-ta joje dalyvauti. Lietuva pa-kviesta dalyvauti ir 3-oj tarp-tautinėj miestų sanitar. tech-nikos ir higienos parodoj, kuri įvyks 1932 m. kovo 7-20 dd. Liene.

Namuose yra moky-kambarelis, dvi erdvios ir švie-sios klasės ir, pagaliai, didžiulė salė, kuri galės būti naude-jama kaip bažnyčia ir kitiems reikalams. Kaip girdėti, po Naujų Metų ten bus atidaryta trečia lietuvių mokykla. Be to, išnuomotas kitas namas ar-čiau miesto centro. To namo patalpose, be klubo ir patalpų kaj kurioms lietuvių organiza-cijoms, nuo N. Metų taip pat pradėsianti veikti 4-ta lietuvių mokykla.

Aukso Rezervų Pasikeitimai

Per paskutinius du mėne-sius aukso paskirstymas tarp įvairių pasaulio valstybių žy-miai pasikeitė.

Daugiausia aukso per šį lai-ką nustojo Amerikos Jungti-nių Valstijų emisijos bankai, butent, 659 milijonų dolerių. Antrą vietą šiuo atžvilgiu uži-ma Anglijos bankas, kuris ne-teko 72 milijonų dolerių aukso, ir trečią — Vokietijos Reichs-bankas, netekęs 64 milijonų do-lerių.

Amerikos Jungtinės Valsti-jos aukso rezervų sumažėjimo,

kuris sudaro net 19% visos aukso atsargos, beveik nepa-jautė. Užtat Anglija ir Vokė-tija aukso fondų sumažėjimą pergyveno labai sunkiai.

Be Jungtinių Valstijų, Ang-lijos ir Vokietijos, žymios auk-bso fondo dalies neteko ir Skan-dinavijos valstybės.

Visas tas aukšas didžiujoj teko Francijos, Šveicarijos, Belgijos ir Olandijos emisijos bankams. Mažesnius aukso kie-kius įsigijo Italijos, Lenkijos, Lietuvos ir kitų Europos val-stybių emisijos bankai.

Didelė Katastrofa Artinasi

Malcolm Mac Donaldas (su-nus) Oksfordo mieste turėjo kalbą, kurioje nurodęs kilantį busimojo karo pavojų Azijo-je.

„Jeigu Tautų Sąjunga nesu-gebės pašalinti dabartinių ne-ramumų Mandžurijoje — gali-me laukti naujo didelio karo. Jei Japonija ir toliau nepa-

dys jokio lojalumo, nenasi-trauks iš Mandžurijos, tuomet visa piet. Kinija paskelbs boi-kotą Japonijos prekėms. Tada, reikia manyti, Japonijos ka-riuomenė įžengs Pietinėn Ki-nijon. Jei susidarytų panaši situacija, Anglija ir Amerika negalės pasilikti neutraliomis, jos bus priverstos ginti savo interesus Kinijoje.“

Lenkas Išaugština Liet. Kalbą

Vienas garsiausių lenkų kal-bininkų Krokuvos universiteto profesorius Rozwadowski lai-pa rozwojowego). Todėl ragi-no studentus domėtis šia gar-bino lietuvių kalbą, žymėda-mas jos senumą, prieš kurį kiekvienas kalbos tyrėjas su-sijaudinęs (staje ze wzrusze-niem), nes lietuviai vietomis tebevartoja žodžius trijų tuk-mstančių metų senumo, kaip an-gu busią skiriamą; nors jau paskirtieji priedai busią dar mokami ir 1932 metais.

kalbų evoliuciją, nes esanti palengvesnio už kitas kalbas augimo (powolniejszego tem-pa rozwojowego). Todėl ragi-no studentus domėtis šia gar-binės verta kalba (czcigodny język). Mes nuo savęs tiek tepriedėsim: linkėtina yra, kad lenkai domėtųsi mūsų kal-ba ne jos išniekinimui, neiš-juokimui (kaip per radio mo-nologus), ne jos išnaikinimui (per policijos protokolus), bet jos gyvavimui ir klestėjimui. („V. ž.“)

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. VITAITIS — Redaktorius, 37 W. 30th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

KALĖDOS.

Kalėdų šventė netik Amerikoje, bet ir visame krikščioniškame pasaulyje skaitosi kilniausia ir svarbiausia švente. Mat Kalėdos yra krikščionybės įkūrimo šventė. Su šia Kalėdų švente švenčiame 1931-ųjų krikščionybės įkūrimo gimtadienį, tačiau šiandien pasaulis nutolęs nuo pamatinių krikščionybės principų taip toli, kaip pačios krikščionybės įkūrimo pradžia siekia.

Pamatinis krikščionybės principas jos išpažintojams įsako: *Mylėk artimą savo kaip pats save*. Kiekvieno žmogaus artimu yra kiekvienas žmogus — visi žmonės, neatsižvelgiant į rasę ir tautų skirtumą, nežiurint lumom, religinui, politinių ir kitokių sąžinės įsitikinimų skirtumų. Šulig krikščionybės pamatinio mokslo visi šiame pasaulyje gyvenanti žmonės yra viens kitam artimu ir krikščionybė kiekvienam įsako mylėti artimą savo kaip pats save.

Bet kiek šiandien krikščioniškasis pasaulis praktikuoja šį pamatinį krikščionybės principą? Pirmiausia ir aiškiausiai atsakymą gauname patys atsiėmę savo sąžinės, patys perkrautę savo darbus. Toliau, apsidairę aplinkui pamatysime, kad net pačių krikščionybės skelbėjų darbais toli apsilenkia su šiuo pamatiniu jų skelbiamos krikščionybės principu. Kiek rasime net pačių krikščioniškų tikybų dvasiškių tarpe tokių, kurie pilnoje žodžio prasmėje rodytų kiekvienam žmogui tokią artimo meilę, kokia patys save myli? Gal tik su visai maža išimtimi net dvasiškių širdys kuvinos neappykantos, kerštamų ir piktos demagogijos liukui kitų įsitikinimų žmonių. Krikščionybės skelbiama artimo meilė girdime tik tuščiūose krikščionių žodžiuose — jų darbuose jos nėra.

Amerika skaitosi grynai krikščioniška valstybė. Net mūsų krašto vyriausiąjį statimdavystės įstaiga — kongresas atidaromas ir uždaromas su malda. Bet kiek krikščionybės skelbiamos artimo meilės rasime mūsų krašto valdžios ir įstatimdavystės instancijų darbuose? Kiek vaduojamasi šiuo pamatiniu krikščionybės principu mūsų krašto socialėje ir ekonominėje santvarkoje? Šiandien milijonai mūsų krašto krikščionių badauja, šala ir apdriskę slankioja be pastogės vien delto, kad visko perdaug turime!... Tokia valstybės socialė ir ekonominė santvarka yra piktų pasityčiojimų iš krikščionybės principų ir

tolie apsilenkia net su paščiausio žmoniškumo principu.

Kalėdos mūsų krašto gyvenime turi ypatingos reikšmės. Tačiau milijonams nedarbo prislėgtų mūsų piliečių šių Kalėdų šventė bus liudna ir skauda. Tai bus dar vienas skaudus prisiminimas, kad jau 1931-ųjų kartu krikščioniškasis pasaulis veidmainingai džiugauja krikščionybės įsikurimo pradžia. Pasikartoja dar vienas krikščionių veidmainingas *linksmy Kalėdų* linkėjimas, kuomet milijonai tų pačių krikščionių didžiausiam skurde suklimpę badauja, pastogės neturi...

Tik tuomet pastos tikrai *linksma* Kalėdų šventė visiems, kuomet krikščioniškam pasaulyje visi žmonės nejaus bent materialių trūkumų tik paprasčiausio kasdieninio gyvenimo reikalų aprūpinimui, kuomet visi norintieji dirbti galės nekludomai sau nors pakentimą pragyvenimą užsidirbti. Tai neginėjama teisė ir privilegija kiekvieno gyvo žmogaus. Šių Kalėdų šventės giedrą temdą pačių krikščionių neribota savimeilė, godumas ir vienu kitoms daromos skaudžios neteisės.

SLA. KOMISIJŲ VEIKIMUI SĄLYGOS.

Kad SLA. Pastoviųjų Komisijų veikimą padarius gyvu ir plačiu, pirmiausia reikia sudaryti tinkamas sąlygas komisijų veikimui. Pirmiausia reikalinga kiekvienos atskiros komisijos visus tris narius rinkti viename mieste, ar bent artimoje apylinkėje gyvenančius. Tokiu būdu susidarys galimybė kiekvienos komisijos nariams susirinkti ir aptarti jos kompetencijon pavestų Susivienijimo darbų atlikimą. Tokiu atveju kiekvienai komisijai, turinti platesnes pareigas veikimo srityje, galėtų kad ir kas mėnesis ar dažniau susirinkti. Tokiu būdu renkamos SLA. Pastoviosios Komisijos ne tik galėtų platesnį ir gyvesnį veikimą pareikšti, bet kartu būtų ir nemaža ekonomija SLA. išdui. Ne-reikėtų bent komisijų narių kelionių išlaidoms pinigų leisti.

Antra komisijų veikimui būtina sąlyga yra, tai sudarymas pastovaus išpildomojo organo, kuris vykintų gyvenimą visų komisijų nutarimus ir visame komisijoms tarnautų. Tokiu išpildomu komisijų nutarimų organu galėtų būti bendras Pastoviųjų Komisijų sekretoriatas. Reikėtų pastatyti pilnai apmokamas asmuo SLA. Centre, kuris pašvestų visą savo laiką komisijų vykintamam veikimui. Sekretoriatas perimtų visų galinčių veikti komisijų nutarimus ir planus ir priežiūrą je komisijų tuos veikimo planus pravestų SLA. kuopose ir apskričiuose.

Kad išvengus pridėtinų Susivienijimui išlaidų tokio Pastoviųjų Komisijų sekretoriato palaikymui, tai tokis sekretoriatas būtų galima sudaryti prie „Tėvynės“ redakcijos. Net

ir tokio sekretoriato darbais daugiausiai su SLA. organo pagelba jungiasi. Kaip šiandien „Tėvynės“ redakcijoj dirba asmuo, kuris apie du trečdaliu laiko pašvenčia administracijos darbams, taip ir ateityje tokis asmuo galėtų atlikti savo pareigas kaip komisijų sekretoriato vedėjas ir kartu galėtų pareikšti redakcijos darbams. Tokiu atveju redakcijoj pasilikėtų tik du asmenys, kaip ligi šiol buvo ir Susivienijimui pridėtinų išlaidų nebutų.

Kad aiškiau supratus Pastoviųjų Komisijų sekretoriato pareigas ir jo reikšmę, paimkime sekamą pavyzdį. Sakysime, šiandien SLA. Sveikatos Komisija nutaria vykinti SLA. kuopose sveikatos klausimu paskaitų maršrutą. Reikia tuo pačiu tokis komisijos nutarimas planingai garsinti organe, reikia tuo pačiu laiškais rašinti SLA. kuopas paskaitas rengti. Reikia susirašinėti su Komisijos nuskirtais prelegentais jų maršrutą sutvarkymui ir susitarti su jais. Reikia platų susirašinėjimą su kuopų valdyboms vesti, reikia kuopoms garsinimų lapelius laiku pristatyti ir kitus tolygius darbus sąryš su tokių maršrutų sekinimu pravedimu atlikti.

Šiandien nėra kam tokį darbą atlikti, nes pačių komisijų nariai negali tiek laiko pašvesti, kad tinkamai tokius maršrutus pravedus. SLA. Centre kiekvienas dirbantis asmuo turi išankstai nustatytas kitas pareigas ir tokiame būty užtektinai laiko pašvesti negali. Tik pripuolamais momentais tokio darbo planingai ir sekiningai nepraveis. Iš SLA. kuopų ar apskričių veikėjų irgi negalima reikalauti ir tikėtis, kad be jokios pagalbos iš vieno centro tokis darbas būtų galima reikiamai išplėsti ir sekiningai pravesti vien jų pastangomis.

Kurios komisijos bent kurią veikimo sritį neimsi, visuomet su šitokiais darbais susitiksi. Ir tokių darbų atlikimui reikalingas pilnai apmokamas asmuo, kuris kontakte su komisijomis dirbtų ir kartu nešėtų atsakomybę už jam pavestų darbų atlikimą. Pilnos atsakomybės ir atskaitomybės negalima reikalauti tokiais atvejais, kuomet veikėjai dirba kad ir svarbiausius darbus tik pripuolamai ir iš pasišventimo.

Mūsų manymu, paskyrus su reikiama išsilavinimu ir iniciatyva veikėją Komisijų Sekretoriato pareigoms eiti, būtų galima su didele nauda organizacijai plačiai išplėsti centralizuotas veikimas Susivienijime. Bent poros metų išbandymui vertėtų tokis planas pamėginti ir galutinai persitikrinti, ar gi ištikrųjų nėra galima reikiama plotme išplėsti Susivienijime centralizuoto veikimo.

Sekamą kartą išsitarime apie SLA. Pastoviųjų Komisijų nominavimo permainas ir savo sugestijas patiksime konkretėj formoj galutinam SLA. kuopų apsvartymui.

PIKTA DEMAGOGIJA.

Vyriausio Amerikos lietuvių katalikų laikraščio — „Draugo“ redaktorius paleidžia glėbį piktos demagogijos mūsų Susivienijimo adresu. Tarpe kita tas katalikų vadas sako:

„Mes žinome, kad ir plačioji lietuvių katalikų visuomenė SLA. rinkimais nesidomi, nes ši organizacija yra vadovaujama tokių žmonių, kurie veda aršią kovą prieš lietuvių daugumą, prieš tą visuomenę, kuri sukūrė Amerikoje stiprius lietuvių kultūrinius ir ekonominius centrus, įsteigė visą eilę draugijų, įstaigų.“

Toliau katalikiškas „Draugo“ demagogas tikrina, kad SLA. kovoja prieš tikėjimą, siekia išgriauti parapijas ir tt.

Jei šitokią demagogiją naudotų prieš tautinę fraternalę organizaciją neat-sakomingas slapukas, ar prasikeikęs bolševikas, tai nebūtų nuostabu. Bet kuomet šitai daro vyriausio katalikiško laikraščio redaktorius net savo editorialuose, tai daugiau negu nuostabu! Tas parodo kokios žemos rusiš demagogai šiandien vadovauja Amerikos lietuvių katalikų visuomenei.

Vis tik mes paprašysime pono „Draugo“ redaktoriaus įrodyti faktais kurios Amerikos lietuvių kultūrinius ir ekonominius centrus, kurias parapijas SLA. veikėjai su savo organizacijos pagelba stengėsi ar net bandė sugriauti? Kadangi iš anksto esame tikri, jog katalikų laikraščio redaktorius negalės faktais paremti tų savo piktų insinucių prieš mūsų organizaciją ir jos veikėjus, todėl ji pavadiname tinkamu jam vardu — *demagogas*. Tokis žmogus netinka vadovauti Amerikos lietuvių katalikų visuomenei — jis gėdą daro kiekvienam domam ir sąžiningam katalikui.

“Pamiršo” S. L. A. Jubilėjų

Tautinės sąmonės vedini 45 metai atgal sutvėrėme SLA. Tais laikais raudonsiulis rusas engė mūsų brolius Lietuvoje. Mes paragavę Amerikos pilnos asmens laisvės, svajojome kada ateis laikas, kuomet Lietuva taps neprigulmin-ga ir jos piliečiai bus laisvi? Kad tas svajones įvykdyt, mes tvėrėme Amerikoje įvairias draugijas, bet svarbiausiomis buvo Tėvynės Mylėtojų Draugija, kuri spausdindavo knygeles ir siųsdavo Vokietijon, idant iš ten neštų Lietuvon ir paslaptai platintų tarpe Lietuvos kaimėčių. Susiorganizavome Susivienijimą, kuris yra daug prisidėjęs prie Lietuvos atgijimo.

Per 45 metus Susivienijimas yra kaip moraliai, taip ir medžiaginiai daug Lietuvai padėjęs. Nėra reikalo viską minėti, nes mes SLA. nariai, ypač senesnieji, labai aiškiai galime atminti. Mūsų troškimu yra, kad Lietuva būtų laisvų piliečių šalis, kad tenai visi piliečiai būtų pilnatiesiai krašto valdyme ir nors Lietuvoje piliečių laisvė visiskai sutrempta ir pasmaugta, vienok pereitas SLA. Seimas nusitūnė Lietuvon nemažą sumą pinigų. Kuomet Lietuva

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda Dr. J. JONIKAITIS, 3732 Michigan Ave., Detroit, Mich.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

PROHIBICIJA.

Rašo Dr. J. Jonikaitis.

(Tąsa)

Iš pat pradžių buvo galima numanyti, kad prohibicija bus naujas sopulys žmonijai, o politikiems naujas, lengvas darbas už didelius pinigus. Tai buvo atbulai protaujančių žmonių darbas, kuris visą buvusią blaivybę apvertė augštin kojomis. Pirmiausia budavo labai reikalingas, kad moterys pasigertų; jos ir savo vyrus prilaikydavo nuo girtybės; labai dažnai jos su pagelba policijos parsivarydavo juos iš salūnų namo; šiandien jau daugelyje atvejų matome ką naujesnio: jei pasitaiko šeimoje, kad vyras negeria, tai jau gali būti tikras, kad moteris išgeria už save ir savo vyrą. Bažnyčios labai daug prilaikydavo žmonių nuo girtavimo; šiandien gi patys dvasiškiečiai žymią dalį bartenderio rolės atlošia. Dieve, tu mano, juk kaip kuriose mūsų bažnyčiose ir „reidai“ buvo padaryti ir labai pasekmingai: rasta „štofo“ ir išvežta. Rodos, kad blaivaus kempelio šiandien nėra su žiburiu nesurastum. Net ir tokios augštenybės, kaip Prezidento Hooverio švogėris, Leavitt, įstrigo į prohibicijos sląstus. Tik tiek dar gerai, kad byla pateko į patyruoto, protingo teisėjo rankas, tai viskas švelniai išėjo, kitaip būtų visas pragaras atsivėręs ir pats teisėjas „džiabo“ netekęs.

Taip tai taip, tas viskas negerai; girtuoklybė kenkia mums visiems, naikina mūsų sveikatą ir į grąbą be laiko nuvaro. Bet vistiek reikia pasakyti teisybę, kad girtavimas buvo, yra ir, matomai, bus. Girtuokliū buvo prieš prohibiciją, jų daug augiau šiandien, jų ir ateityje netrūks. Ne tame visa bėda, kad kas pasigeria, bet svarbu nuo ko pasigeria. Svarbu žinoti nuo ko pasigėrus gali išsipaigioti ir nuo ko ne. Ot kame ir slepiasi prohibicijos pra-gaištingumas. Prohibicija davė mums „munšainą-mulą“, vietoje viskės, vyno ir alaus. Nuo šių pastarųjų „trunkų“ girtuokliai išsipaigioti, nuo baltojo „mulo“ kur kas nevisi išsiblaivo. Dažnus ir nuolatinius pasigėrimus nuo baltojo „mulo“ atima žmogui protą. Be proto-miaj šiandien perpildyti tokiais aukomis, „munšainas“ kartais buvo labai nuodingas, ir žąptys gėrikai nuo jo krinta ant vietos.

Nusinuodijimai su komercialiai padarytu „munšainu“ labai dažnūs. Įstatymai ir pati valdžia į šitokius apsirėikimus žiuri ir kokią neišvengiamą blogybę ir mažai paisy, jei kas miršta nuo „mulo“. Tokiu būdu, „munšainas“ pasidarė kaip ir kokis legalis nuodas. Juo gali numuodyti žmogų ir jokios atsakomybės užtai neturėti. Atsirado gudruoliai, kurie šitą reikalą gana greitai suprato ir nepraleido progos, kad nepadaryti iš to pelningų sumeti-mų, t. y. pasipinigauti. Tokių gudruolių galima pastebėti ir lietuvių tarpe. Nuo jų daugiausiai nukentėjo senberniai ir semmergėlės, kurie, rūpėdūsi ir vargų kankinami, visa širdžia atsidavę girtuoklybei. Taigi kytruoliai ir kytruolės pradėjo iš nelaimingųjų biznį daryti. Neva tai iš artymo meilės pradėjo duoti vargšams pragyvenimą ir kambarį dovanai. Už tokias jiems teikiamas malones labai mažai buvo reikalaujama. Visą ką jiems reikėdavo padaryti, tai apsidrausti ir pomirtinę aprašyti savo geradėjų. Čion jokių sunkenybių nėra: pati šeimyninė padangia visas išlaidas.

Jeigu galų gale viskas gerai pavyksta, kandidatas pereina ir gydytojo egzaminą, tai atlikus visas ceremonijas su apdraudos kompanija, prasideda iškilmės, kas reikią kaip ir priėmimą kandidato į skaičių „išrinktųjų“. Čion valgo, geria ir dainuoja. O gėrimėlio, „mun-

merdėjo karo metu, tai mes lietuvių vargais, tegul perskai- susivienijimo kuopose dėjome Sūk kas galėjome ir siuntėme jis nesakys, kad „Amerikos pagelba, kad nors kiek paleng-vinti Lietuvos žmonių vargus. Lietuva pardavinėjo savo Lais-vėl bonus, mes pirkome ir gel-bėjome kiek kas galėjome, kad tik daugiau išpirtume ir to-kiu būdu sukelstume Lietuvai pinigų.

Čia, Amerikoje, mes daug-moje esame sunkaus darbo darbininkai, ne turtooliai, bet ir Amerikos lietuvių gyvenime mes dirbame, vargstame kiek galime; dažnai esame prie-versti susipykt net su drau-gais, kuomet ateina SLA. Pild. Tarybos rinkimai, o vis-tik todėl, kad norisi savo or-ganizaciją palaikyti, kad ji būtų ir ant toliau tautinės dvasios demokratių narių vadovaujama.

Jeigu Lietuvos inteligentas juri susipažinti su Amerikos

šainuko“, nors pilkis už ančio. Vaisingumui nėra ribų! Kas svarbiausia — juo tolyn, juo meilė prie naujojo „burdingieriaus“ auga di-dyn.

Praslenka keletas mėnesių. Viskas tvar-koj. Apdraudos įstatymai pasitvirtino. Da-bar jau jokios baimės nėra. Atsitikus kokiai nelaimėi su „burdingieriu“, visas pridėtas trisus ir pinigai niekais nenuėis. Apdraudos kompanija viską gausiai apmokėtų, dar ir pel-no liktų. Tatai jau jokios baimės del kokių-ten busiančių nelaimių su „burdingieriu“ ne-reikia kęsti. Pats girtuoklėlis niekad ir nepa-galvoja, kad jam slastai užspesti. O kaipgi ir galvoti visuomet prisigėrusiam.

Ir štai po visų tų linksmybių prisiartina ir liudnoji valanda. Viskas pradeda virsti kar-tenybe. Jau nemėla „munšainas“, nemėla nė svietas. Reikia atsiskaityti už viską, atgailą daryti už savo kvailys. Jau lyg ir susipras-tų kaip reikia ant svieto gyventi, bet pervėlu. Čion liga jau spaudžia, giltinė užsimojus. Vie-nintėlis ir paskutinis kelias telieka — kraustytis į amžinybę pas Abraomą.

Kadangi šitokios rusišs biznierių šiandien yra daug privisę, daug daugiau, negu manoma, tai bent apie vieną, labiau pagarsėjusį, tokį atsitikimą bus visiškai pakeliumi dabar prisiminti. Praėjusį rudėnį labai plačiai buvo rašoma apie tulą moterį (ungarų kilmės), kuri iš savo „burdingierių“ didelį biznį darė. Atsitikimas buvo Detroite. Ta ponija labai noriai priimdavo pas save įnamiais rinktinus girtuoklius. Paprastai, jie turėdavo būti apsi-draudę, arba sulig savo išorinės išvaizdos tiktai apsidraudimui. Pinigų nuo jų ji imdavo tik tiek, kiek jų ištekius leidavo; jeigu, kartais, kuris iš jų buvo visiškai nusigyvenęs, tai to-kiam viskas buvo dovanai. Už tokį žmoniškumą jos „burdingieriai“ labai ją gyrė ir gerbė. Jei pasitaikė kuriam „burdingieriumi“ nelaiku su šiuo svietu skirtis, ponija labai gražiai jį palai-dodavo, o gyviesiems gerą puotą pakeldavo. Tas buvo daroma už nabašinko pomirtinę. Mirdavo jie maž daug iš kalesinos; o mirti jie turėjo, nes visi buvo penimi „munšainu“. Ir už šitokius šposus tos ponios nieks negalėjo apkalinti.

Bet galų gale prilipo ponija liepto galą. Pa-sitaikė taip, kad viens rinktųjų girtuoklių ne-pasidavė „munšainu“ veikimui ir nemirė, kada jam, rodos, buvo laikas mirti. Matoma buvo dėta atkartotinos pastangos, kad kaip galima greičiau jį „mulu“ numuodyti. Bet tai vis ne-pavyko apsidirbti. Sugalvojo ką naujesnio: nugirdė savo auką, kaip pratusi, „munšainu“, nusitempė į sklepą ir, pasisaukus savo 18 me-tų sunų pagelbon, dobtė užduobė nelaimingąjį. Kad šitas darbas kiek geriau atrodytų, tai del svieto akių „mielaširdingoji“ ponija su savo su-num užsinešė lavoną į „etiką“ ir, kad ir negy-vą, išmetė pro langą žemyn. Šitas turėjo reik-šti užsimušimą per neatsargumą. Viskas gal but pasibaigę gerai, jei ne piktai kaimynų lie-žuvių ir akys. Šiandien ponija su savo sunum sėdi už geležinių grotų. O reikia pasakyti, kad daug pinigų buvo surinkus ponia: banke rasta \$60,000. Paskutiniai auka turėjo duoti poniai apie \$6,000 jeigu. Rodos tai buvo triliktoji auka iš eilės.

Šitoks „biznis“ pradėjo leisti šaknis tik prohibicijai įsigyvenus. Aišku, kad prohibici-ja neša su savim pavojų ne tik sveikatai, bet ir pačiai gyvybei. Mes lietuviai, esame labai palinkę prie „mulo“ ir daug, daug mūsų brolių be laiko nuvažiuoja į aną svietą. Laikas būtų pradėt atsipeikėti ir duoti sau atskaitą ką ger-ti, kiek gerti, kur ir su kuo gerti. Bus dau-giau apie alkoholį ir girtuoklybę.

visus rašyti. Atėjo tas gra-žus „Tėvynės“ numeris, jame daug veikėjų gražias mintis į-rašė, daug tų veikėjų paveik-sių telpa.

Kuomet atėjo man „Tėvy-nės“ jubilėjinis numeris su nekantrumu skleidžiau jo la-pus, kad greičiausia rasti Lie-tuvos oficialų žodį, kad rasti Lietuvos atstovų gražias min-tis pareikštas, atiduodant A-merikos lietuviams jų užtar-nautą kreditą bei gerus linkė-jimus. Ir kaip aš vargšas lietuvis, Susivienijimo narys apsiavilau, kuomet mūsų isto-riniam leidiny Lietuvos atsto-vai nē puse žodelio mūsų dar-bų, mūsų organizacijos nuo-pelnų Lietuvai neprisiminė. Mat šiandieninė Susivienijimo vadovybė ir jo organas ne-kelikalupščiauja prieš Lietu-vos diktatorius.

Senas Varpininkas — Susivienijimo Narys.

JAUNIMO KELIAI

**SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUS**

Kol dega krutinė šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net mūšiniu stoji,
O dirb, idant neit ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

Dirbome--Dirbkime!

Lapkričio mėnesį SLA. minėjo savo gyvavimo svarbias sukaktuves. Įvairios pramogos, tų sukaktuvių atžymėjimui, rengta daugely SLA. kuopų. Kadangi šios sukaktuvės lietė senesnius laikus, kas dar visai nepaliečia jaunimo — išrodė, kad ir dalyvumą jose tik senesnieji nariai ims. Išėjo betgi kitaip: yra net tokių kolonijų, kur tos svarbios sukaktuvės minėta jaunuolių vadovybe ir iniciatyva. O apie dalyvavimą programose nėra nė kalbos: veik visur jaunuoliai didesnes programų dalis pildė.

Tai smagus pasireiškimas! Iš to matome, kad mūsų jaunimas yra pasireiškęs veikti del SLA. ir lietuvių labo. Iš to galime matyti, kad jaunimas Susivienijime jau vaidina labai svarbią rolę. Todel ką jau kalbėti apie ateitį! Ateity mūsų jaunimas Susivienijimu bus dar labiau sudomintas ir dar daugiau del jo dirbs.

Tačiau malonu būtų, kad mūsų jaunuoliai ir po šių sukaktuvių gyvai organizacijos reikalais susidomėtų. Svarbiausiu gi reikalu dabar yra, tai kodau-giau jaunų narių į organizaciją gauti. Man rodos, kad, prie gerų norų, kožna SLA. kuopelė galėtų keliariopai nariais padidėti, daugely miestų-miestelių naujos kuopos galėtų išdygti. Žinoma, tos kuopos savaime nariais nepadidės, naujos neisidgys; kad tai atsiekus — reikia padirbėti. Aš manyčiau, kad po Naujų Metų kožna jaunuolių kuopa turėtų pas-keibti specialį naujų narių gavimui va-jų. Tą tai jau tik kožna kuopa galėtų lengvai padaryti. Darbo nebūtų per-daug, bet nauda — labai didelė.

Jaunuoliai-jaunuolės — jei dirbo-me, jei galime ir mokame dirbti, tai pa-dirbkime ir šiuo klausimu, kad kodau-giau narių Susivienijime turėjus! Juk Susivienijimas yra mūsų tėvų išau-ginta organizacija. Mūsų tėvams pra-de-dant nuilsti — mes Susivienijimo ir lietuvių labu turime rupintis. Padirbė-kime, tad! Naudos bus.

SLA. Narys Petrukas.

Mūsų Jaunimas ir Mes

Daugelis Amerikoje gimusio lietu-vių jaunimo tautybės klausimą supran-ta. Bet yra gana didelė dalis to jauni-mo, kuris neturi progos tą klausimą iš-siaiškinti ir todėl nuo mūsų nutolsta. Kai kurie senuoliai, tie tikri Lietuvos su-nys, ir gi pradeda pamiršti kur jie gi-mė, kur augo ir kad jie yra niekas kit-as, kaip tik lietuviai. Todel tie žmonės „užsimiršta“, kad ir jų sunys bei duk-terys negali nieku, kaip tik lietuviais būti. Bet kaip ten nebūtų — mūsų pa-reiga Amerikoje gimusių jaunimą pala-kyti prie savęs, kad tas jaunimas jaus-tųsi lietuviais ir lietuviams dirbtų.

Bet nelaimė: tie, kurie turime būti jaunuolių auklėtojai — tuo svarbiu reikalu visai neužsiimame arba mažai domės į tai kreipiame. Ir taip tai, jau-nimas, negaudamas to tautiniai dvasinio peno, žūna Amerikos dideliame tarpini-mo katile. Mes turime tam jaunimui gelbėti, nes dažnai girdime ir pačių jaunuolių nusiskundimus, kad mes juos apleidome. Tiesa, ir senuoliai skundžia-si, kad jaunimas nuo mūsų šalinasi...

Bet kas tame kaltas? Mes patys, nes, kaip jau minėjau, mažai domės į jaunimą kreipiame. Jaunimas gi, ma-tydamas mūsų šaltą atsinešimą — eina kitur sau reikalingos užvėjos ieškoti.

Arčiau stovintieji prie SLA. žino-me, jog ši organizacija yra didžiausia lietuvių šeima, prie kurios netik parei-ga, bet ir garbė kiekvienam lietuviui prigulėti. Bet prie SLA. turime netik mes patys priklausyti; šios organizaci-jos nariais ir lietuvių jaunuoliai turi būti. O jaunuolius, kiek esu pastebė-jęs, prie SLA. nesunku gauti. Žinoma, reikia noro, pasirijimo — taip sakant, reikia tapti jaunuolių gerais rėmėjais ir su jais kiek padirbėti.

Susivienijimas yra lietuvių jauni-mui tinkamiausia organizacija. Čia jau-nimas randa tą jiems taip reikalingą užvėją, ypatingai sporto sryty, ką jau-nimas taip labai myli. Jaunimas, pri-gulėdamas prie SLA., gauna sau dvasi-nio ir kultūrinio peno. Čia jaunuoliai

susieina, susipažįsta ir susitaria, ką veikti dabar ir kaip prisirengti ateit-ties darbams, kad vėliau lengviau galė-tų tvarkyti savus, taip gi ir draugiji-nius reikalus, su kuriais, beabejonės, mūsų jaunimas turės susidurti. Bėda tik ta, kad jaunimo Susivienijime dar nedaug yra. Turėti gi galėtume jauni-mo daug tuomet, jei daugiau jo pritrau-kimui prie SLA. pasidaruotume. Todel mes, senuoliai, ir turime kreipti daugiau domės į jaunimą kad jo kodau-giau prie SLA. pritraukus ir kad jį pasidaris mūsų organizacijos, kaip lygiai ir viso Amerikos lietuvių gyvenimo, gerais darbuotojais.

Susivienijimas yra mūsų visų pasto-gė, todėl po šia pastoge turi but ir vi-sas Amerikos lietuvių jaunimas pri-glaustas. Todel, vyrai ir moterys, pa-siraikokime rankoves ir, atsiminę tą sa-vo jaunystės energiją, su kurios pagel-ba nugalėjome visus SLA. priešus bėgy 45 metų — stokime į darbą ir dirbkime SLA. labui: dirbkime taip, kad kodau-giau prie jo jaunuolių prirašius ir tuos jaunuolius mūsų ateities gyvenimo dar-buotojais prirengus; kad tuos jaunuo-lius taip gi gerai lietuviais palaikius.

A. J. Viznis.

Ar Verta Susirašinėti?

Kad šis klausimas buvo rišamas ir realizuojamas kai kuriose jaunuolių kuopose — aš visai neabejoju ir, šiais įvairių sriovinių bangavimų metais — susirašinėti yra juolabiau reikalinga. Paprastai, jaunuoliai energingai puola prie kožno naujai iškelto klausimo, bet šiame reikale to nesimato. Susirašinė-jimo klausimas buvo iškeltas nekuriose Massachusetts valstijos SLA. kuopose, bet šiandien jis jau pasidarė bene taip įdomus ir, rodos, dar visai jaunų buda-mas, paseno. Taip yra gal todėl, kad ne visi įmato jo tikrąją vertę. Bet aš manau, kad jei šitas reikalas tik kiek-tiek išsiverstų — kiekvienas jam pri-tartų ir jaunimas juo susidomėtų.

Susirašinėjimo klausimas pirmiaus nebuvo tiek pribrendęs ar patys susira-sinėtojai netaip įsisamoning, kad ap-simainius vienu kitu laišku apie kuopų veikimą ir tt. Tas, žinoma, pateisinama, nes tuomet gyvenome kitokiose są-lygose, negu dabar. Bet dabar, kuomet mūsų gyvenimo ir darbo sąlygos taip ypatingos, jaunuolių skaičius didėja — mums reikia turėti labai gaudžius ry-šius su broliais ir sesutėmis SLA. jau-nuoliais iš visų čia esančių kampelių. Reiktų susirašinėti del veikimo, pakvie-sti į gražiai surengiamus parengimus, pasidalinti iš savo tarpo gabesniais pa-skaitų laikytojais; žodžiu sakant, rei-ka-lui esant, turėtume padėti vieni ki-tiems moraliai ir materialiai. O pasi-tarti, pasiguosti turime ku.

Todel aš ir raginu jus, idėjos drau-gai, vartyt tolyn pradėtąjį susirašinėji-mo darbą ir noriu susirašinėti su visais SLA. jaunuoliais, pasitariant šios žie-mos sezoniniam darbu.

Ferdinandas Zovė,
105 Robinson St.,
Lynn, Mass.

SLA. JAUNUOLIŲ DARBUOTE

AMSTERDAM, N. Y.
Ką Veiksime Žiemą?

Kaip matyti, tai mūsų SLA. 373 jaunu-olių kuopa stropiai ima darbuotis. Prisiarti-nus žiemai, jau turi priušuos daug naujo vei-kimo. Pereitam susirinkime, laikytame gruodžio 8 d., nutarta rengti puikų šokių vakarą su koncertu ir kitais margumynais. Tas paren-giamas įvyks gruodžio 27 d. A. L. Klibuo Svetainė. Taipgi nutarta prašyti Albany N. Y. jaunuolių „Glee“ klubą, kad pagelbėtų programė. Kuopa deda visas pastangas šiam parengimui. Tikimės — jaunimo turėsime ir iš kitų kolonijų. Taigi bus proga, kaip jau-nimui, taip ir suaugusiems, linksmai pasiok-ti, pasiklausyti gražaus koncerto ir susipažin-ti su naujais draugais.

Beje, viršminėta kuopa žada sulaukti gra-žų veikala, kurį perstitys po Naujų Metų. Šiame susirinkime buvo renkama valdyba 1932 metams; valdyba liko ta pati: pirm. J. Kiškis, vice-pirm. B. Radzevičiūtė, prot. rašt. A. Pudžiusas, išdin. Z. Stankevičiūtė, fin. rašt. V. Murauskas, išdo glob. O. Steponaitė ir M. Bartkiūtė.

Kuopa susideda iš čia augusių ir keleto iš Lietuvos atvykusių jaunuolių.

Krutonių Paveikimai ir Prakalbos.
Sekmadienį, gruodžio 6 d. SLA. 373 jau-

nuolių kuopa surengė vakarą. Buvo atvykęs iš Hartford, Conn. SLA. Centro išdo globė-jas, p. J. Januškevičius, Jr., kuris rodė kruto-mus paveikslus, taipgi papasakojo apie savo gautus įspūdžius laisyje Lietuvoje ir paverg-tame Vilniuje. Plačiai nupasakojo ir apie S. L. A. organizacijos tikslus. Publiką jo pra-kalbomis buvo patenkinta.

Gražiai padainavo solo gabi solistė p-lė D. Supranavičiūtė; pianu jai akompanavo p-lė B. Gavričiukaitė. Publikos buvo prisirinkusi pilnutėlė didžiulė A. L. K. salė. Pasekmės geros.

P-as J. Januškevičius pareiškė, kad jam patiko pirmoji pažintis su Amsterdamo jauni-mu, todėl mes manome jį ir kitus Hartfordo jaunuolius del artimesnių pažinčių vėl kada pasikviesti, o susipažinę galėsime vien pas kitus dažniau atsilankyti. Beje, p. Januške-vičia nufilmavo SLA. 373 kp. jaunuolius, tai visi nori pamatyti patys save.

Visos kuopos vardu tariau draugišką ačiū p. J. Januškevičiui už atsilankymą ir prakal-bas, kas mums pridavė daugiau energijos toli-mesniai veikimui.

A. A. Pudžiusas.

Mažamečių Kampelis

Tėve, paskaityk šias pasa-kėles savo vaikučiams.

TĖVAS IR SUNYS.

Tėvas liepė sunams gyventi santai-koje. Bet jie neklausė tėvo. Vieną kartą tėvas atsinešė šluotą ir sako:

— Perlaužkite!

Sunys tuojau griebėsi darbo — stengėsi šluotą perlaužti, bet niekaip negalėjo. Tėvas paėmė šluotą, išrišo ir liepė laužti po vieną virbą. Sunys leng-vai perlaužė. Tada tėvas sako:

— Taip ir jūs, vaikeliai: jei santai-koje gyvensite, niekas neįveiks jūsų; jei pkyksitės ir kiekvienas tik savęs težiurė-site — visų vėjų pučiami busite... ir skurdus bus jūsų gyvenimas.

KURIS GUDRESNIS?

Du žmogų sustikto ant siauro tako.

— Duok kelią! — tarė vienas.

Antras, supykęs, suriko:

— Aš niekuomet neduosiu kelio kvailiui!

— O aš su mielu noru! — atsakė pirmas ir mandagiai pasitraukė į šalį.

T I N G I N Ė L I S.

— Tingin, tinginėli, še kiaušinį!

— Ar lupatas?

— Neluptas.

— Mesk per porą!

KALĖDŲ DIEDUKAS.

(Pasaka apie turtingą ir gerą senuką)

Eina senas ponas

Su žila barzda —

Rubas jo raudonas,

O barzda balta.

Eina, užsidėjęs

Maišą ant peties —

Lauke pučia vėjas

Iš šiaurės šalies.

Seniui barzdą draiko,

Pučia į akis...

Bet kiekvieno vaiko

Lauktas senis šis!

Jis aplenkia seną,

Myli vien vaikus —

Ten, kur jų gyvena,

Senis šitas bus.

Kai užmigs vaikučiai

Ir sapnuos saldžiai,

Senis tas tylučiai

Aplankys meiliai,

Kiekvienam, kas tropus

Buvo per metus,

Jis visokiariopus

Turi žaisliukus.

Tyliai jis priėjęs

Jų vaikams padės

Maišą užsidėjęs,

Pas kitus skubės!

Taip per visą naktį

Senis tas klajos

Ir turės pakaktį

Daug kam dovanos.

Rytą atsikėlę,

Nusidžiaugs vaikai —

Grazų dalykėlį

Gavę bus tikrai.

Jie minės senelį

Su žila barzda,

Pilną jo maišelį

Su puikia našta,

Ir kitų metelių

Vėl vaikučiai lauks —

Mat, su daug žaislelių

Senis juos pas'rinks.

Toks laimingas laikas,

Kai maži vaikai

Pasakos tos laikos —

Visada tikrai!

Arėjus Vitkauskas.

Mislė: Mislų tėvas klane guli — Kas?

ELEKTROS PRADŽIA

Rašo Petras Urbanavičius.

ELEKTROS mokslas prasidėjo žiloje se-novėje. Kuomet padangėmis perkunas trankydavosi ir žaibai žaibuodavo, senovės žmonės, išgirdę griausmą ir išvydę spin-dančią ugninę šviesą, laikė visą tą oro elektros apsiereikimą dievų rustybe. Pa-sislopę kur tai savo prasikastame urve ar akmens uolų plysiuose, jie baimingai tėmy-davo ir klausydavosi to apsiereikimo. Išbau-ginti ir drebanti, jie laukdavo audros pra-ėjimo. Senų civilizacijų žmonės, kaip jau iš istorijos sužinome, nenuvokė, gal nė ne-sapnavo, kad šios bauginančios oro elek-tros manifestacijos būvę tikrai variacijs-mis tos pačios nežinomos jėgos, kuri buda-vo patėmyta gintaro ypatybėse, kuris bu-davo, ir dar po šiai dienai daugiausiai ran-dama, Lietuvos pajury bei pietrytiniuose Baltųjų marių pakraščiuose. Gintaro už-tinkama ir kitose pajūryse, bet ne taip aps-čiai, kaip Lietuvos pamary. kur jįsai buvo pirmiausiai atrastas. Atradus gintarą, žmonės pradėjo ir kitur jo ieškoti. Rado, bet tikslai po kelis trupinėlius. Taigi visas gintaras, kurį vartojo senasis pasaulis, plaukė iš Lietuvos, nuo pamario tarpe Ka-raliaučiaus ir Klaipėdos. Senovės phoini-kai nemaža jo išplatino sviete.

Su pagalba kalbotyros, mes randame, kad lietuviai jau 5,000 metų Pabaltmary gyvena. Jie, jau iš kurios šalies nebut at-vykę, atsirado šiaurinėje Europoje daug šimtmečių pirmiau už germanų ar slavų tautas. Jie buvo pirmutiniai žmonės, kurie atrado gintarą ir, pradėję jį vartoti, buvo originaliai atradėjai to fakto, kad kuomet gintaro šmetelis buvo patrinamas audek-lu, įsiai turėjęs jėgos prisitraukti prie sa-vęs smulkus ir lengvus objektus, juos va-landėlę palaikyti ir vėl paleisti. Lietuviai, tai būvę pirmieji žmonės, kurie susidūrė su žmogaus pagaminta elektros phenomena. Šis elektros apsiereikimas likosi pamatu, ant kurio ir vėlesnieji tyrinėjimai buvo paremti. Netikėtai kad lietuviai yra ori-ginaliai atradėjai gamtinios elektros, bet jie buvo ir pirmieji užkorduoti šios phenomenos. Lietuvos liaudies pasakose, padavinuose ir dainose menama gintarą, kartais simboliškai, kartais supainiotai ir neaiškiai, — išreiškia kaip „dvasią“.

Kuomet gintaras paplito po anuo-me-tinį pasaulį atsiradęs Graikijoje, įsiai li-kosi pavadinatas, pagal savo stebėtinus ya-pybes, „Elektron“ — žibantysis daiktas, kuris kilo iš graikų kalbos žodžio „Alektor“, ženkinantis „žibantįjį“ ar Saulės Dievybę. Nuo žodžio „elektron“ kilo ir mūsų žodis „elektra“. Kiek laiko vėliau ta, su-kietėjusi, Baltijos marių išplaunama, auk-so spalvos substancė likosi pavadinata „am-beriu“, kurio žodžio kilmė dar nėra galuti-nai atrasta, vienok, laisvai prilyginus prie arabų kalbos žodžio ambar, reiškiančio arbergrisą, ir prie vokiečių kalbos veiks-mažodžio ambrennen, kuris ženklina deginti — deginamą daiktą, duodasi galimybė spręsti, kad įsiai visviena artimai suristas su tais dviems žodžiams. Mes, lietuviai, tad substancę vadiname „gintaru“ ir tas pavadinimas yra grynai prilygškas. Ro-mėnai gintarą vadindavo succinum, o veng-rai vadina ambergris, ženkinantis abiejų rusių substances, tikrąjį gintarą ir kitą, vaško sudėjimo kvepiančią, substancę, ran-damą šiltų kraštų pamariuose ir taipgi (spermaceti) bangžuvių žarnose. Amber-grisis spalva esanti pilka ir įsiai gintaro ypatybių neturi.

Homero dienose, jau suvirš du tuk-stančiai aštuoni šimtai metų atgal, ginta-ras buvo labai branginamas del savo papuo-simo kokybių ir buvo vartotas sykiu su auksu, sidabru ir brangakmeniais pagami-nimų sagų, žiedų, auskarų, apirankių ir tt. Budavo taipgi plačiai vartojamas padabini-mui skydų ir ginklų. Valdony karunos bu-davo juo papuoštos! Senovės Lietuvoje gintaras visokeriopinėje vartonėje būvęs. Jis buvo daug plačiau vartotas ten, negu svetimos šalyse. Lietuviai jį laikė ir už gydymo vaistą: asmeniui susirgus, buda-vo padeginama šmetelis gintaro, idant pa-šalinus ligą. Jo gydymo reputacija buvo augšta, vienok pasekmės tokio gydymo bu-davo tuščios. Gintaras ir nudien yra lai-komas Lietuvoje kaip gyduolė nuo įvai-rių ligų ir moterų dėvėjamas ant kaklo karolių pavydale sveikatos žvilgsniu. Buda-ma augstos kultūros tauta, lietuviai buvo pirmieji žmonės, kurie pradėjo šią sub-stancę visai studijuoti, vartoti savo kas-dieniniame gyvenime, šildyti ar tarpinti ir lieti į naudingus daiktus, kaip tai į sa-gutes, apirankes, karolius ir tt.; į ranke-nas peiliams, ginklams ir tt.; ir į špules, verpstes (spindles and distaffs) verpia-miems rateliams ir tt. Tokie darbai lietu-vių jau buvo atlikinėjami dar prieš Home-ro gadyne. Senovės Lietuvos moterys, verpdamos siulus, daug kartų pastebėdavo, kad beverpiant, jei tikslai prie gintarinų špulių, sparno dantių, ar prie verpstės, bu-davo prikišama rankovė ar kita drabužio,

dalis ir tikėtai ar netikėtai pazulinama, gintarinis prietaisas budavo įjėgintas ir turėdaves galybės prisitraukti prie savęs arti stovinčius smukius ir lengvus daik-tus: šiaudelių, skiedrelių, plauką ar siulo galelį, juos palaikyti valandėlę ir vėl paleis-ti. Tas apsiereikimas buvo vadinamas „dvasių apsidimu“ ir kt., ir likosi neišdil-domai užkordotas lietuvių pasakose, pa-davinuose ir dainose.

Senovės greikai, pavadindami gintarą „Elektron“, tuo pačiu vardu turbūt pava-dino ir kitas, metalines, substances, kurios turėjo gintaro ypatybes. Buvo, gal tai magnetinė ruda. Kai kuriuose senovės as-tuose pats gintaras buvo menamas po va-rdu „arpaga“, reiškiantis daiktą, kuris gniaužia. Tas vardas kilęs Syrijoje. Na-turalaus magneto (ang. lodestone) ypaty-bės irgi buvo žinomas jau gilioje senovėje. Aristotelis savo raštuose mena šį gamtinį magnetą ir, aprašydamas tai, atiduoda gar-bę vyresniajam iš Grekijos septynių moks-linčių, Aesopo kontemperanas, phoiniukų kilmės, Miletus mieste gyvenusiam 6-tame šimtmečiui prieš Kristų, filozofui Thaliui, kuris pirmiausiai aprašė gintaro ir gamti-nio magneto ypatybes, pareiškdamas, kad tose substancėse esama alter ego arba dvasios. Vienok Thalio nebuvo pirmutiniu, kuris atrado ir pareiškė, kad gintare sie-la klestanti. Lietuviai dar prieš jo gady-nę buvo gerai susipažinę su taja „dvasia“ ir užkordavo savo dainose, padavinuose ir pasakose. Su gamtinio magneto lietu-vių nebuvo susidurta, bet sekant padavi-mus kaslink jo ypatybių, įsiai buvo kinie-čių žinomas du tukstančiai metų prieš Thelio gadyne. Mes randame Humbolto „Kosmuose“ aprašymą, kuriame nusakoma, kad kiniečiai vartodavo gamtinį magnetą direktavimui savo karavimų ilgose kelionė-se, — magnetas budavo naudotas įjvinti mažutį, ašimį persvertą prietaisėlį, kuris laisvai aplink galėdavęs sukstis, vienok į vieną pusę, butent į šiaurius ir pietus, nuo-latiniai terodydavęs.

Kiek jau senovės žmonės apie tas dvi substances žinojo, galima tą suatrakti ir pavadinti eksperimentales elektros prasidė-jimu, o gintaras, vienok, yra arčiausiai su taja pradžia suristas, ir daug šimtmečių praslino iki keturiolikos amžiaus, kuomet ta phenomena pradėjo imtis mokslo for-mos. Apie 1320 metais, Flavia Givia, gy-venęs Naples, Italijoje, išrado kompasą; ir paskui buvo atrasta, kad kompasas spilka nerodanti į tikrus šiaurius, bet įvairina savo rodyką. Kristoferas Kolumbas ir Sebastijonas Kabot irgi tą kompasos spilkos įvairų rodyką patėmijo, kuomet laiveliais plaukydavo ir pradėjo tą apsiereikimą stu-dijuoti. Vykdamas ieškoti Naujojo Pasaulio, Kolumbas vežėsi ir kompasą su savim ir jo buvo atrasta, kad spilka kai kuriose marių vietose mažiau ar daugiau įvairin-davo savo rodyką. Kabot vėliau atrado, kad tieji kompasos spilkos pasikraipymai būvę uniformūs tai pačiai spilkai tose pa-čiose vietose. Mes šiandien žinome, vienok Kabot to nesužinojo, kad kompasos spilka kraipiojasi kasdieną, kasmetą ir periodi-niai tose pačiose vietose, kur jo tėjimajai buvo atlikti. Eksperimentas ejo po ekspe-rimento ir pamažėl šis mokslas plėtojosi, nes jam buvo visokių trukdymų. Mokslinė pastanga ir pirmynžanga žmonės neturėjo užjautimo neigi paskatinimo. Net tokis mo-kytas vyrras kaip Bakonas, pasmerkė Bruno teoriją apie žemės sukimąsi apie saulę; vienok Kopernikas, Da Vinci, Tychas Bra-hė ir keli kiti būvę teisingi mokslinečiai. Šešiolikto amžy anglas, D-ras William Gilbert, buvo pirmas, kuris susijodamavo šia phenomena ir atrado visus principalus, kurie gludi magnetinėje veiksmėje. Išlei-do įsiai ir knygą, kurioje buvo surašyta vi-sa žinysta apie magnetizmą ir kuri buvo naudojama iki Oerstedo ir Faradėjaus die-nų, o pastarieji ir daug prie šio mokslo prisidėjo. Tarpe didžiausiųjų Gilberto atradimų, tai buvo atradimas, kad ir pati mu-sų žemė esanti dideliu, apskritu magnetu, kaip jo pareiškimas pažymi „magnus mag-netis ipse est globus terrestris“. Jis nu-sprendė tai pagal kompasos spilkos ar kitos magnetinės adatos kraipiojimajai tai į vieną pusę, tai į kitą, tai žemyn, įvairiose vieto-se. Tuo atradimu Gilbertas įgijo nemarią garbę. Jis buvo pagerbtas didžiųjų tų lai-kų astronomų, Galilėjaus ir Keplerio, ir ki-tų tos dienos mokyčiausių filosofų. Gilber-tas tai buvo pirmas, kuris sukoordinavo išdrakytus eksperimentus ir padėjo moks-liškus pamatus elektros moksiui. Įsiai pla-čiai ir atydziai diskriminavo tarpe magne-tiškos ir elektrinės veikmės ir davė vardus toms veiksmams „electric force“ ir „elec-tric attraction“, kas reiškia elektros jėgą ir elektros pritraukimą. Seka ir visa eilė garsių elektros plotmėje atradimų ir išrai-dų. Trumpumas mano rašto neduoda visą tai surašyti.

Romantinga buvo elektros pradžia ir didi yra jos ateitis!..

S. L. A. REIKALAI

SLA APSKRIČIU DARBUOTĖ

SLA 3-čio APSKRIČIO KUOPŲ ATYDAI.

SLA 3-čio apskrčio mėtinis suvažiavimas įvyks 17 d. sausio, 1932 m., 2 val. po pietų, L. M. D. Salėje, 142 Orr St., Soho, Pittsburgh, Pa.

Šiame suvažiavime bus išduodama raportai, renkama nauja valdyba ateinantiems, 1932 metams ir aptariama ateities darbuotė.

Reikia atsiminti, kad artimas SLA Seimas, kuris ateinančiais metais bus laikomas Pittsburghe. Reikia rengtis ir prie jo.

Telc visos kuopos, esančios SLA 3-čio apskr. ribose, malonėkite siųsti kuodaugiau atstovų, įnešimų ir patarimų dėl gerovės apskrčio ir abelnai SLA labo į viršminėtą suvažiavimą.

Yra kviečiamos ir tos kuopos, kurios randasi šio apskrčio ribose, bet dar nepriklausos, siųsti savo atstovus ir prisidėti prie apskrčio.

P. Sadulienė,

SLA 3-čio apskr. užr. rašt.

IŠ S. L. A. KUOPŲ DARBUOTĖS

CHRISTOPHER, ILL.

IŠ SLA. 161 Kp. Gyvenimo. Minint SLA. 45 metų susikurimo ir 30 metų atsisakymo nuo kunigų sukaktuves, norėčiau ir aš nors trumpais ruožais nuvesti mūsų kuopos pergyventus laikus ir šiandienę jos padėtį.

Mūsų SLA. 161 kuopa susikuravo 1914 metais. Pirmuoju jos organizatorium buvo Adomas Kucnickas, kuris suorganizavo kuopą iš 11 narių. Nors šiame miestely lietuvių randasi nedaug ir kitokių užsiėmimų darbininkams čionai kaip ir nėra apart angliakasyklų, bet tuomet darbai šio visu smarkumu, tai ir mūsų kuopa augo ir per du metus laiko jau siekė iki 40 narių. Tai buvo gerieji laikai ir nebuvo tuomet darbininkų namai prasmurdę šiandieninę prohibiciją. Tuomet buvo galima rengti visokius parengimus — pramogas ir kuopa augo ir turtu ir 1917 metais turėjome apie 400 dol. bankoje. Didžiausiomės geru kuopos stoviu ir visi nariai sutartinai ir energingai dirbo kuopos ir organizacijos labui, kalbinome naujus narius prie SLA. rašytis.

Tuo laikotarpiu turėjome progos įrodyti ir fraternalės organizacijos svarbą ir reikšmę. Atsirad nelaimingų narių, kaip tai apsigėrus džiava P. Klepekis. Per du metus kuopa kuogeriausiai jį globojo ir visoki patarnavimą ir pagelbą teikė mes patys ir visuomenę daug padėjo, nes buvo sėpiamas lag pačios mirties.

Bet laikui bėgant pasikeitė viskas, o labiausiai mūsų gyvenimą pakeitė prasmirdusi prohibicija. Darbai sumažėjo, mūsų kuopos nariai išsiklirė po plačiąją Ameriką. Ir mūsų kuopos turtas po truputį išgaravo kaip kamparas, ant galo ir visai žuvo. Dar turėjome kuopos iždė 28 dol., kurie buvo padėti bankan, bet bankui užsidarius ir šie žuvo. O čia slaučia didžiausia bedarbė.

Yra mūsų kuopos narių, kurie jau po du metus nedirba ir nematyt jokių galimybių artimoje ateity darba gauti. Daugumas narių randasi tiesiog kritingose padėty. Buvo rašyta organe, kad Pildomoji Taryba nutarus gėlbėti narius bedarbius, bet vis tik nebuvo

taip gerai tas reikalas sutvarkyta, kaip galėtų būti sulik J. Marcinkevičiaus nurodymų tilpusių „Tėvynės“ 45 num. Čia pravedamas tikras kelias kaip išgelbėti narius iš tos kritingos padėties. Centras gali greitai tą reikalą sutvarkyti ir neturėtumėm nuostolių. Galima sudaryti tokis fondas kad ir iš dirbančių narių imant po 25c., kaip dabar mokame į Našlių ir Našlių Fondą. Kuopų viršininkai galėtų ištirti kuriems nariams tikrai reikalinga tokia pagelba ir Centras gali lengvai išrinkti iš narių tokias paskolas ar iš pašėlos, arba pomirtinės. Toks p. Marcinkevičiaus įnešimas yra pagirtinas ir bus visų kuopų su pritarimu sutiktas. Reikia tik, kad Pildomoji Taryba imtųsi tuojauš tą sumanytą įvykdyti, tai bus geriausia pagelba kritingon padėtin patekusiems nariams.

J. Gerdzius,

SLA. 161 kp. fin. sekr.

DETROIT, MICH.

IŠ SLA. 200 KUOPOS

Susirinkimo.

Gruodžio 6 d., šv. Jurgio parapijos mokyklos svetainėje, įvyko SLA. 200 kuopos priešmetinis susirinkimas, kuriame buvo nominuojami kandidatai į Pildomąją Tarybą ir valdybos rinkimas 1932 m. Šis susirinkimas buvo garsintas organe „Tėvynėje“ ir nariai kviešti atvirutėmis, bet narių atsilankė tik pusė. Tai didelis narių apsilėidimas ir nepaisymas savo organizacijos reikalų.

Kuopos pirmininkas J. Dailūda atidarė susirinkimą; iššaukus valdybos vardošaukį, pasirodė visi viršininkai susirinkime. Protokolas lapkričio 1 d. susirinkimo priimtas kaip užrašytas; valdybos ir komisijų visi raportai priimti. Aptarus kuopos bėgančius reikalus, eita prie nominavimo kandidatų į Pildomąją Tarybą. Buvo perstatomi ir apkalbami po 3 kandidatus kiekvienam urėdui.

Kuopos valdyba liko išrinkta 1932 metams beveik ta pati: pirmininku — Jonas Dailūda, vice pirmininku — Kazys Gauronskas (naujas), finansų sekretorium — Pranas Karpšlys, protokolų sekr. — Vincas Karpšlys, išdininku — Juozas Valaitis, iždo globėjai — Kazys Damašius ir William Cupol, organizatoriai — Pr. Karpšlys ir Kz. Valužis, maršalka — Stasys Raudis, daktaru kvotėju — Dr. F. Matulaitis. Valdybos nariams metinės algos paliktos tos pačios.

Narė Ona Lukaševičienė persikėlė iš 68 kuopos, Wilkes Barre, Pa., į 200 kuopą, persikėlimas priimtas.

Sekantis SLA. 200 kp. metinis susirinkimas įvyks sausio 3 d., toj pačioj vietoj ir tuo patim laiku. Visi nariai ir narės malonėkite pribūti, nes yra svarbių reikalų aptarimui del Susivienijimo ir kuopos gerovės. Taipgi užsimokėkit užvilktas mokestis, kad neįliktumet suspenduotį bei išbrauktį iš SLA. Atsiveskite ir savo draugus bei vaikučius prirašyti prie SLA.

Vincas Karpšlys.

RACINE, WIS.

SLA. 100 KUOPA MINĖJO SLA.

Jubilėjinės Sukaktuves.

Lapkričio 22 d., 3 val. po pietų, Union Hall, SLA. 100 kp. buvo suruošus SLA. jubilėjinės sukaktuves. Oras pasitaikė labai netikęs, tai daugelį sutrukdė nuo lankymosi šiame parengime.

Programas buvo duotas sekantis: gerb. Povylas Daniušis, kuris neseniai yra atvykęs

iš Lietuvos kaip žurnalistas, kalbėjo temoj „Lietuvių tautos prisikėlimas“, įpindamas protarpiais ir SLA. istorijos gražius davinius. Laikė prakalbos, publika atstojimui pagerbė visus pirmuosius SLA. tvėrėjus-darbuotojus gyvus ir mirusius. P-as Daniušis kalbą grynai ir aiškiai; klausant jo prakalbos tarsi matai visas lietuvių tautos prisikėlimo kančias, SLA. laimėjimus ir nelaimes. Daniušio prakalba klausytojai labai patenkinti.

Gerasis mūsų kaimynas, kenoshietis p. Tadas Bagdonas, sudainavo keturias dainas; jam akomponavo jo dukte p-lė Emilija Bagdonaitė. Dainavo vieną dainelę ir p. V. Kasparaitienė, o jaunuolis Karzys Šimonis lupiniu armonikėliu išpildė du numerius.

Po programui tęsėsi šokiai iki 12 val. nakties. Jaunimas susijęs linksminosi.

Esam dėkingi visiems, kurie dalyvavo šiame programme ir rėmėjams. SLA. 100 kp. nariai turėtų kuopos ruošimus parengimus daugiau remti.

Priešmetinis SLA. 100 Kp.

Susirinkimas.

Gruodžio 6 d., 2 val. po pietų, Union Hall laikyta priešmetinis SLA. 100 kp. susirinkimas, kuriame išrinkta 1932 metams nauja valdyba: pirm. Jonas Vasiliauskas, pirm. pagelbininku Martynas Jocius, sekretorium Stasys Mockus, užrašų rašt. Jurgis Kapočius, išdininku paskyrė mane ir drauge su S. Mockum busim organizatoriais. Iždo globėjais Stasys Gibavičius ir S. Šrupa, daktaru kvotėju Dr. Hamsen.

Paskirta knygas patikrinti komisija: V. Liulevičius ir P. Svaikauskas. Nominuota ir S. L. A. Pildomoji Taryba. Metinis SLA. 100 kuopos susirinkimas bus sausio 3 d., 2 val. po pietų, Union Hall. Kviečiami nariai suseiti.

M. Kasparaitis.

MAHANOV CITY, PA.

IŠ SLA. 211 KUOPOS

Darbuotės.

SLA. 211 kp. metinis susirinkimas įvyko nedėlioje, gruodžio 6 dieną, Knights of Columbus svetainėje. Narių prisirinko pilna svetainė, nes šiame susirinkime buvo nominacijos į SLA. Pildomąją Tarybą ir rinkimai sekantiems metams kuopos valdybos. Tiesia, šios kuopos susirinkimai dalyviais visuomet buvo skaitlingi, o kuomet pasitaiko kas nepaprasto, tai tuomet sueina beveik visi nariai.

Susirinkimas ėjo tvarkingai, kuo galima gėrėtis ir pasigirti. Kiek seniaus tai retkarčiais sukeldav trūkšmelius pora bolševikų, kurie tuo laiku buvo kuopoje, bet bolševikams atsiskyrus ir tiems „draugams“ prasišalinus, dabar susirinkimai buna labai ramūs. Tokiuose susirinkimuose malonu dalyvauti, nes visuomet išsinešį gero įspūdžio.

Atlikus Pildomosios Tarybos nominacijas ir išrinkus kuopos valdybą, buvo svarstoma kiti kuopos ir visos organizacijos reikalai. Tapo apsvaistytas jau senai pakeltas uždavinys, tai yra kaip patogiau ir naudingiau būtų galima atžymėti SLA. dvių jubilėjinę šventę, ir pagaliau likosi nutarta parengti iškilmingą vakarienę su programmu. Surengimai vakarienės buvo pakviestos mūsų kuopos darbuotojų moterys, kurių nemažai burelis ir apsiėmė. Šitas jau išanksto užtikrina, kad pasekmės bus nepaprastos, nes kuomet mūsų kuopos moterys pasako, kad pasekmės bus, tai jau kitokio užtikrinimo nereikia. Vadinasi taip ir bus.

Vakarienė įvyks seredoje,

gruodžio 30-tą dieną, pp. Norkevičių svetainėje, prie W. Mahanoy St., pradžia 8 val. vakare. Šioje vakarienėje bus ir muzikalis programos ir prakalbos. Bus klasiškos muzikos ir šokių. Vakarienę moterys paruoš labai skania, bus ir gėrimų (vandens), taip kad kiekvienas galės prisisotinti iki valiai. Bet klausykite geri žmonės: įžanga visko duotai 50 centų. Gal jūs sakysite kaip tai už tiek mažai pinigų, o tiek daug galima visko duoti? Čionai aš to neaiškinsiu, o tik pasakysiu, kad ateikit, pamatykit ir persitikrinsite. Kad viskas taip bus kaip pasakyta, tai „sure“.

Daugelis mūsų moterų ne tik kad apsiėmė dirbti, bet kartu pažadėjo prisidėti su įvairiais dalykais, iš kurių galima skania vakarienę priruošti. Tai čia ir ta misterija išsiaiškink delko tokie pigūs bilietai.

Jau dabar girdsi, kad dalyvaus daug žmonių ne tik vietinių, bet ir kitų šios apylinkės miestų bei miestelių, bet vietos bus visiems, nes pp. Norkevičių svetainė yra gana erdva. Vienok kas pirmesnis — tas geresnis, todėl nieko nelaukė bilietus pasipirkite tuojau. Bilietus galima pasipirkti pas pp. Kristapavičienę, Gegužienę, Nevulienę, Grineužienę, Mikėlonienę ir Urbonienę, taipgi pas kuopos valdybą.

Kalbėtojais turėsime SLA. Daktarą-Kvotėją gerb. Dr. E. G. Klimą, iš Philadelphia, S. L. A. Iždo Globėją gerb. M. A. Raginską, na o juk čia ant vietos turime ir SLA. Prezidentą gerb. S. Gegužį, kuris irgi neatsisakys pakalbėti. Gi visi žinome, kad p. Gegužis yra pilnai apspajinęs su SLA. reikalais ir visu Susivienijimo gyvenimu. Taip kad bus ko pasiklausti ir kuo pasigėrėti.

Labai gerai mūsų kuopa parinkdė nutardama parengti tokį SLA. dvilypio jubilėjaus apvaikšiojimą. Nors tokiem apvaikšiojimams ir buvo nusikirtas visas lapkričio mėnesis, bet lapkričio mėnesis nebuvo patogus tati padaryti. Mat, neisur vienodos aplinkybės ir todėl neisur kartu galima tokius parengimus parengti.

Linkėtina kogeriausiai pasėkmių šitam parengimui! Korespondentas.

KENOSHA, WIS.

IŠ SLA. 212 Kp. Susirinkimo.

Gruodžio 6 d., German American Svet. buvo SLA. 212 kp. priešmetinis susirinkimas, į kurį nariai kviešta atvirutėmis. Narių dalyvavo 64 (kuopoj yra apie 150). Išrinkta kuopos valdyba: pirm. A. Kunca, vice-pirm. J. Radavičius, prot. rašt. J. Kasputis, fin. rašt. A. Kvedaras, išdininkas Jonas Kasparas, iždo glob. J. Tamošiusas ir P. Džiaugis, org. A. Pakšys, daktaras-kvotėjas Dr. A. G. Rakauskas. Atlikta ir Pildomosios Tarybos nominacijos.

Pravesta geras nutarimas: sutverti fondą del šelpimo S. L. A. 212 kp. narių bedarbių; reiškia bus skolinama nariams iš to fondo užsimokėti savo duokles į SLA. Iš kuopos iždo į minėtą fondą paskirta \$25. Išrinkta to fondo komitetas: P. Jelenevskis, J. Macnorius, p-nia Vištartienė. Ant vietos padaryta rinkliava ir nariai sumetė \$5.31. Taipgi nutarta, kad visi nariai stengtis įvairiais būdais pasidaryti sukelimų pinigų į minėtą fondą. Tai yra gražus ir pagirtinas darbas! Man rodos, kad visos SLA. kuopos turėtų paimti pavyzdį iš 212 kuopos.

Šiaip susirinkimas buvo gyvas ir netoks trūkšmingas, kaip pirmiau budavo. Tačiau visgi reikia pastebėti, kad dar ir dabar yra tokių narių, kurie negali pasiliuosuoti nuo to sa. vo įpročio; pavyzdžiui, vienas

kuris net pat. kandidatuoja į P. T., paliejo nemažą „politiškų perlių“ prieš jam nepatinkamus asmenis. Mat, dabar nominacijos, tai reikia vienus P. T. narius baltinti, o kitus apjuodinti. Kada mes sulauksime visiško broliškumo mūsų organizacijoj?

J. Kasputis.

ATHOL, MASS.

SLA. Kp. Prakalbos.

Gruodžio 6 d. vietinė SLA. kuopa surengė prakalbas su dainomis. Kalbėjo SLA. 2-ro apskrčio sekretorius, K. J. Paulauskas ir apskrčio organizatorius ponis J. Tumavičienė. Kalbėtojai nurodė svarbą prigulėti prie SLA. ir ką ši organizacija yra nuveikus per savo 45 m. gyvavimą. Susirinkus skaitlingas lietuvių burys atvydį klausė prakalbų ir daugelis prisidėjo prisirašyti prie kuopos ir tapti nariais didžiausios ir turtingiausios lietuvių organizacijos pasauly.

Bendrai imant, atrodo, kad Atholy greitai laiku SLA. kuopos narių skaitliumi viršys kitas stambesniais kolonijais.

Prakalbų tarpais gražiai padainavo J. Bulskis iš Bostono; piano akompanavo p-lė K. Kasparaitė. Dainos atliokėms labai patiko ir p. Bulskis buvo priverstas dainuoti daugiau, negu buvo manęs.

Turiu pastebėti, kad kalbėtojus, dainininką ir pianistę į Athol, 82 mylios nuo Bostono, savais kaštais nuvežė gerb. V. Tumavičius, kuris yra nenuilstantis rėmėjas lietuvių tautinių ir kultūrinių reikalų. Kuomet jis sėda prie savo puikaus Studebakerio rato, tai mažas ratukas tuoj rodo 50 ir 60 numerį ir šimtai mylių jam trum pas kelias. Garbė mums turėti tokius žmones, kaip gerb. Tumavičiai mūsų tautiniam judėjime!

Į Athol nuvažiuojame šeštadienio vakare, tad teko garbės pasisvečiuoti ir paviešėti pas pp. Gėdučius, Dragunienę su dukteria, Vareikus ir Petrošius. Jų sveitūngumas ir vaišingumas neapsakomas. Visur maloniai sutinka ir puikiai pavaišina.

Su p. P. Buzevičium gavau progą atlankyti Juozo Staraičio ukį, ant Petersham Rd. Tai ar tik nebus stambiausias lietuvis ukininkas Amerikoje. Jis turi 300 akrų ukį; laiko 32 gražias karves ir du bulius. Keturi didžiausi arkliai, kokius tik parodose galima matyti. Jų ukio trobėsiai ant augšto kalno. Plati apylinkė, laukai ir miškai matosi. „Apilink apsiuokęs ką tik akimis gali matyti, tai viskas mano“ — sako p. Staraitis. Malonu matyti, kad broliai lietuviai sugebi taip kilniai sau gyvenimui subudavoti. Ponia Staraitienė mus pavaišino skania žaisiena ir sriuba.

Vakare, po programo, atsisveikino su vaišingais ir draugiškais atliokėiais ir p. Tumavičiaus Studebakeris pradėjo mus vežti Bostono link. Atholietį nepamiršime niekad!

K. J. Paulauskas.

WATERBURY, CONN.

IŠ SLA. 11 Kp. Susirinkimo.

SLA. 11 kp. mėnesinis susirinkimas buvo 3 d. gruodžio. Susirinkimą atidarė pirm. J. Tareila. Perskaityta praeito susirinkimo protokolas ir priimtas.

Laimėjimų komisija referavo, kad jau viskas yra prirengta; knygelės jau atspausdintos ir nariams išdalintos pardavinėti. „Card Party“ rengimo kom. pranešė, kad jau viskas yra prirengta ir tikėtai jau pardavinėjami „Card Party“ atsisbus 29 d. gruodžio, 103 Green St. svet. Apart lošimo kortomis bus ir užkandžių. Jubilėjaus rengi-

mo komisija raportavo, kad dabar negalima vakaro surengti, nes yra rengiama „Card Party“. Pranešė, kad minėtuves surengs sausio mėnesį. Ligonijų lankytojai pareišė, kad serga Pranas Tolmantas ir Jonas Bačis; nuo pašėlos atsisakė M. Butnorienė.

Po to sekė Pildomosios Tarybos nominacijos, o po nominacijų buvo kuopos valdybos rinkimai. SLA. 11 kp. valdybos 1932 m. sąstatas yra toks: pirm. J. Tareila, vice pirm. T. Matas, fin. sekr. E. Tareiliutė, prot. sekr. Olga Azunariutė, ižd. V. Keneusis, dr. kvot. Dr. J. S. Staneslow (Stanislovaitis), iždo globėjai J. Vidžiunas, Alb. Kušlis, knygų peržiūrėtojai A. Motienė, A. Nainis, ligonijų lankytojai P. Pavilaitienė, J. Mikėnas, org. J. Žemantauskas, jaun. org. K. Stanislovaitienė, koresp. P. Motiečius.

P. Motiečius,

SLA. 11 kp. koresp.

HARTFORD, CONN.

IŠ SLA. 124 KUOPOS VEIKIMO.

Gruodžio 13 d. SLA. 124 kp. mėnesinis susirinkimas buvo gana skaitlingas — atsilankė suvirš šimtas narių. Be paprastų kasdienių darbų ir reikalų turėjome nominacijas SLA. Centro viršininkų ir kuopos valdybos rinkimus 1932 metams. Išrinkta šie: pirmininku V. M. Čekanauskas, vice pirm. P. Slivka, sekr. Ona Šolienė, fin. sekr. J. Sekys, išdininku K. Grigaliūnas, iždo glob. A. Galickas ir J. Januškevičius Sr.; organizatorium P. Labanauskas; atstovai į Draugijų Sąryšį S. Brazauskas ir A. Bekeris; ir Vilniaus Vaduoti s-gos skyrių V. M. Čekanauskas, J. Januškevičius Sr. ir G. Levišauskas.

Šiuo laiku kuopos nariai smarkiai rengiasi prie Naujų Metų vakaro, kuris vyks gruodžio 31 d., Lietuvių Parapijos Mokyklos salėje. Bus suteikta vakarienė, sceniškos perstatymas „Žentai iš Amerikos ir šokiai. Įžanga į šį parengimą \$1.00, o vien tik į šokius 35 centai. Prasidės 7:30 val. ir tęsis iki rytui. Komedijai „Žentai iš Amerikos“ parinkta geriausi lošėjai: broliai Smitkai, Aleks. Bekeris, p-ios B. Kniukštienė, O. Šolienė, A. Valkevičienė ir G. Levišauskas. Mokina lošti J. Sekys ir V. Čekanauskas.

Šiais metais mūsų kuopoje buvo daug ligonijų, bet visi buvo gerai aprūpinti, tik vienas Jonas Vabalas yra sunkioje padėty ir manoma, kad reikės prašyti Centro pagelbos. Šiuo laiku susirgo geras kuopos darbuotojas Juozas Ivanauskas, organizatorius ir šiaip kitų reikalų pagelbėtojas. Linkime jam kogerčiau pasveikti.

Taiigi nors buvusiame priešmetiniame gruodžio mėn. susirinkime narių dalyvavo suvirš šimtas, bet kuopoje randasi netoli du šimtai. Taiigi pasirodo, kad nevisi nariai deda pastangas atsilankyti, o svarbiausia užsimokėti mėnesines mokeskis. Keliolika narių yra prie suspendavimo, o jeigu jau suspenduotas narys, tai atsitikus nelaimėi, ligai, susižeidimui ir tt., pašėpa neismokama. Visų tų narių, kurie negalėjo ateiti į susirinkimą ir užsimokėti mokeskis labai meldžiu atnešti pas mane į krautuve, nes būtina reikalinga, kad visi nariai būtų užsimokėję iki Naujų Metų, kad tinkamai sutvarkytų knygas.

Sausio 10 d., 1932 m., 2-rą val. po pietų, YMCA. name, 315 Pearl St., įvyks metinis 124 kp. narių susirinkimas. Visi nariai turite pasistenėti ateiti į susirinkimą ir išgirsti raportus, pranešimus visų valdybos narių. Butinai atsiminti lietuviams interesusotus Susivienijimu ir delei jo dirb-

S. L. A. KALENDORIUS

APSKRIČIŲ BEI KUOPŲ PARENGIMAI

MAHANOV CITY, PA. — Atėjimėjimui svarbių SLA. sukaktuvių 211 kuopa rengia iškilmingą vakarienę su programu. Vakarienė įvyks gruodžio 30 d., 1931 m., 8-tą val. vakare, Norkevičių Svetainėje, Mahanoy City, Pa. Bus gražus programos, susidedantis iš muzikos, prakalbų ir kitokių pamarginimų, o įžanga tiktai 50 centų. Todel vietos ir apylinkės lietuviai malonėkite dalyvauti. Bilietus pasipirkite iš anksto pas rengėjus: pp. Kristapavičienę, Gegužienę, Grinevičienę, Nevulienę, Mikėlonienę ir Urbonienę.

HARTFORD, CONN. — SLA. 124 kuopa rengia Naujų Metų sutikimui balių teatrą ir vakarienę ketvirtadienį, gruodžio 31 d., 1931 m., Parapijos Mokyklos Salėje, kertė Broad St. ir Capitol Ave. Prasidės 7:30 val. vakare ir tęsis iki susirinkusieji norės. Tai bus linksma programa malonus pasilinksimimo vakaras. Prašoma visi atsilankyti.

EASTHAMPTON, MASS. — S. L. A. 312 kuopa rengia didįjį metinį balių Naujų Metų dieną, sausio 1 d., 1932 m., puolkoje Nonotuck Salėje, prie Clark St., prasidės 7:30 val. vakare. Bus puiki 5 kavalų orkestra, kuri goks lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Prašoma visi vietos ir apylinkės lietuviai atsilankyti į šį mūsų metinį balių ir užtikrinam, kad visi busite patenkinti. — Komisija.

ti, ypač gauti naujų narių ir juos atsivesti į susirinkimą, arba prieš susirinkimą naujų narių adresus priduoti kuopos organizatoriui P. Labanauskui (606 Zion St.). Organizatorius atsilankys į namus ir visus naujų narių reikalus sutvarkys.

J. Sekys — fin. sekr.,

226 Park St.,

Hartford, Conn.

AMSTERDAM, N. Y.

IŠ SLA. 272 Kp. Susirinkimo.

Lapkričio 13 d. mūsų kuopa laikė savo metinį susirinkimą. Šiame susirinkime rastininkas, Bladas Petryla, išdavė viso meto atskaitą ir pranešė apie abelną kp. stovį. Pasirodo, kad mūsų kuopa dabar randasi geresniame stovy, negu kuomet pirmiau yra buvusi ir abelnai vietinių lietuvių sąmonė yra gerokai pakitėjusi Susivienijimo linkui. Šios pakaitos Amsterdamo lietuvių tarpe įvyko vien tik delto, kad kp. veikėjai, mano supratimu, sugebėjo savo pareigas tinkamai atlikti ir sanžiningai SLA. reikalus reklamuoti vietinių lietuvių tarpe.

Šiame kp. susirinkime buvęs pirmininkas vėl išrinktas sekantiems metams; juo yra gerb. Stasys Tišis, kuris turėjo garbės įteikti dovaną buvusiam ir dabar vėl išrinktam organizatoriui p. Petručiui. Dovaną, kurią SLA. 272 kp. nupirko ir įteikė p. Lalui susirinkime, kaip po pilnai užsitaravusiam kuopos veikėjui, yra SLA. Istorijos knyga.

Apart nutarimų, likosi išrinkta sekantiems metams kuopos reikalus vesti valdyba iš sekančių narių: pirm. Stasys Tišis, vice pirm. Pranas Miškinis, rašt. Juozas Šunskis, ižd. K. Aleknavičia, iždo glob. P. Lalas ir A. Mockus, kp. organ. P. Lalas.

Miškinis.

MERIDEN, CONN.

IŠ SLA. 8 Kp. Veikimo.

Nors mes neturime kuo pasigirti, bet gal SLA. nariams bus žingaidu žinoti ir apie mus, kad ir mes dar gyvename.

SLA. 8 kp. susirinkimas įvyko 6 d. gruodžio. Apsvaršėius kuopos bėgančius reikalus — buvo nominuojami viršininkai į SLA. Pildomąją Tarybą ir išrinkta kuopos valdyba del ateinančių metų. Kuopos valdybon išrinkta

sektantys nariai: pirm. V. K. Kiveris, vice pirm. Ed. Žilionis, (jaunas vyrukas), fin. sekr. J. Stakonis, Jr. (šitas tai tikrai jaunas 19 m. amž.), užr. sekr. A. Tamkus (irgi jaunas vyrukas), iždin. A. Pinkevičius, iždo glob. D. Stakonis ir J. Mankus (taip pat jaunas vyrukas), organizatorių V. K. Kiveris.

Taigi matot gerb. SLA. nariai — prie mūsų kp. vairo turime 4-ris jaunuolius.

Taip pat išrinkom veikiantį komitetą ateinančioms metams, kuris stengsis padaryti kp. pelno, rengdamas balius, piknikus ir kitokias pramogas.

Tai tiek apie 8 kp. šiuo karštu. Dabar aš norėčiau pareikšti savo nuomonę kaslink mūsų SLA. 4-to apskr. finansinio stovio.

Gerb. 4-to apskr. veikėjai! Kaip žinote — mūsų 4-tas apskr. turi daug skolos: organizatoriams negali atlygti už jų darbavimąsi prirašinėjime naujų narių bei tvėrimo naujų kuopų. Atlygtint negalės dar per keletą metų, nes organizatoriams veikiant, apskritys eina į skolą tolyn ir tolyn. Ar nebutų gerai, kad apskr. surengtų vieną žieminių parengimą kaip kad rengia vasarą? Arba priklausantiems kuopos prie 4-to apskr. kad surengtų po vieną balių ar vasarą pikniką ir uždaryt atiduotų apskr., kad apskr. galėtų atsilygti skolininkams, kas priduotų daugiau energijos organizatoriams darbuotis organizacijos labui.

Zinoma, aš nesakau, kad taip būtų daroma, tik išreiškiu savo nuomonę. Ką manot gerb. apie tai? Malonėkit išsireikšti.

SLA. 8 Kp. Organizatorius.

CLEVELAND, OHIO.

SLA. 14 Kp. Darbuotė.

SLA. 14 kuopos susirinkimas įvyko 2 d. gruodžio. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. J. Brazauskas. Praeitą susirinkimo protokolą priėmė vienbalsiai.

Šiame susirinkime buvo gana daug reikalų — vietinių, Centro valdybos nominacijų ir kuopos valdybos rinkimų 1932 m. Jubilėjaus komisija paaiškino, kad kuopoms pelno neliko, nes labai mažai narių atsilankė; kaip tik padengė išlaidas. Toliau sekė raportas finansų komisijos, kuri buvo išrinkta lapkričio 4 d., nes paaiškėjo, kad SLA. 14 kp. randasi didelė betvarkė pas finansų sekretorių. Į komisiją išrinktas J. A. Polteris, V. Saladunovs ir A. M. Praškevičius. Komisijos narys J. P. Polteris raportavo, kad jis pareikalavo iš Centro blankų, kad būtų galima geriau ir teisingiau narių stovį sužinoti, kaip nariai stovi Centre. Sužinota, kad daug narių yra suspenduoti, kiti visai išbraukti; vienų narių yra knygtėje užrašyta, kad yra užsimokėję, o Centro blankose — kad skolingi už tiek ir tiek mėnesių arba ir visai išbraukti; kiti nariai SLA. 14 kuopoj yra suspenduoti, o Centre užsimokėję. Padaryta didžiausia maišiatinė. Komisijai teks labai daug pasidaruoti ir begalo didelis narių skaičius randasi tokioje padėty. Labai didelis apsilaidimas yra padarytas finansų sekretoriaus. Bet nariams nereik nusiminti, nes komisija deda visas pastangas kaip galint greičiaus tas klaidas atitaisyti ir greitai laiku viskas bus pilnoj tvarkoj. Nors sunku, kol kas, pasakyti, ar tik vieno finansų sekretoriaus yra kaltė, ar ir Centro, aš manau netolygio atėity viskas paaiškės.

Po tokiame komisijos raportų kilo džiausias trukšmas tarpe narių ir susirinkimas užsitęsė iki vėlumi. Nors kuopoj radosi gana daug kitokių aptarimų, bet del SLA. Pildomosios Tarybos nominacijų ir kuopos valdybos rinkimų, liko atidėta kitam susirinkimui.

Pirmininkas paskelbė kuopos valdybos rinkimus ir S. L. A. Pildomosios Tarybos nominacijas. Paskirta trys nariai sutvarkymui nominacijų blankų ir skaitymui balsų. Į tą komisiją paskirta: J. Jaras, J. Armonas ir A. M. Praškevičius. Nominacijos ir kp. valdybos rinkimai tęsėsi apie 2 valandas. Į kuopos valdybą išrinkta šie: J. Brazauskas pirmininku, F. Baranauskas vice pirm., J. G. Polteris fin. sekretorium, A. Šmigelskis prot. rašt., K. S. Karpavičius iždininku, E. Baltrušaitis iždo glob., J. Mandrauskas ir A. M. Praškevičius iždo globėjais, Dr. J. T. Vitkus dr. kvotėju, Albina Paulienė korespondente.

Albina Paulienė, WORCESTER, MASS.

IS SLA. 318 Kp. Susirinkimo.

SLA. 318 kp. metinis susirinkimas įvyko gruodžio 6 d., Lietuvių Piliečių Klubu Sveitainėje. Rinkta kuopos valdyba ir nominuota SLA. Pildomoji Taryba. Pirm. nominacijų, nutarta apkalbėti kandidatus tinkamumą. Apkalbėta be jokių užgauliojimų nepatinkamų narių.

Susirinkime narių buvo 126. Kuopos valdybą išrinkta: pirm. S. Janušonis, vice pirm. J. Mitrikaitė, užrašų rašt. J. Jankauskas, fin. rašt. Šimkionis, iždin. A. Šablinskas, iždo globėjais J. Mozuraitis ir J. Glavickas, organizatorių ir korespondentų J. Mozuraitis. Tikiu, kad naujoji kuopos valdyba kuopai ir Susivienijimui dirbs taip gerai ir naudingai, kaip ir senoji dirbo.

BUFAFO, N. Y.

IS SLA. 304 Kp. Veikimo.

Lapkričio 23 d. kuopa buvo surengusi balių. Publikos prisirinko pilna svetainė ir visi, prie geros muzikos, smagiai linksminosi. Pelno kuopai liko apie \$25.00. Tai geros pasiekimės šiuose bedarbės laikais! Šiam parengimui gerai dirbo visi kuopos nariai, todėl — kur vienybė, ten ir galybė. Ši kuopa gana gerai stovi kaip turta, taip ir nariai; išdėdė pinigų kuopa dabar turi \$235.

Čia turiu pažymėti, kad šiame kuopos parengime nesimato nė vieno „tavorščiaus“, nes jie, mat, dar vis šią kuopą boikotuoja. Bet gerieji lietuviai ir SLA. nariai žino, kur pomirtinė ir pašelpa užtikrinta — tai yra Susivienijime Lietuvių Amerikoje — ir todėl mūsų kuopa remia ir į parengimus atsilanko; „tavorščių“ žaunų bei boikoto mūsų gerieji vietiniai lietuviai nepaiso. SLA. 304 Kp. Narys.

CHELSEA, MASS.

IS SLA. 53 Kp. Susirinkimo.

SLA. 53 kp. susirinkimas įvyko gruodžio 2 d. Nariai dalyvavo visi, nes buvo du svarbūs dalykai aptariami; pirma, buvo aptarta tinkamumas kandidatų į Pildomąją Tarybą. Aptarus buvo balsuota už tuos, kurie kam rūdės tinkamiausiai. Bet kadangi mūsų kuopa dar neseniai yra susitvėrusi, tai mažas skaitlius narių tegalėjo balsuoti.

Antras nutarimas buvo, kad būtų rengiamas vakaras, arba krikštynos mūsų kuopos. Nutarta rengti prakalbas, kon-

certą ir užbaigti šokiais ir išrinkta komisija iš sekančių ypataų: P. Aliukonis, A. Šleivis, M. Pašukoniūtė, M. Griutė ir E. Keslerienė. Nutarta rengti Naujų Metų vakarą, tai yra sausio 1 d., 1932 m. Komisija susideda vien iš jaunimo, todėl galima tikėtis šaunaus parengimo — bus užmėndinti visi: seni ir jauni. Apie eigą ir programą pasistengsiu pranešti vėliau.

J. Kesleris.

CLEVELAND, OHIO.

SLA. 136 kuopos susirinkimas įvyko 1 d. gruodžio. Nors susirinkimas buvo garsintas organe „Tėvynėje“ ir buvo išsiųstos atvirutės ir buvo pažymėta, kad bus nominuojama Centro valdyba ir rinkimas kuopos valdybos, bet atsilankė tikait apie pusę narių. Todel dabar beveik pusę narių nežino kas buvo nominuota į Centro valdybą, nė kas išrinkta į kuopos valdybą. Tai yra didelis apsilaidimas ir jys nariai darot patys sau skriaudą, nes kuopos valdyba, be narių, negali nieko gero nuveikti. Norint parengti kokį nors parengimą — mes negalim delto, kad labai ramiai namie sėdim, o paskui sakom, kad mūsų valdyba neveikli. Todel nariai — mes geriau visi susidomėkim reikalais mūsų taip brangios organizacijos, nes reikia mums žinoti, kad šita organizacija yra mūsų geriausias prie telis visokiame mūsų reikale. Todel draugai nemiegokim, bet kada ateina diena mūsų susirinkimo — atkite ir visi bendrai darbuokimės. O tąsyk ir mes galėsim nuveikti ką ir kitos kuopos nuveikia.

Praėjusiam susirinkime, kuris buvo laikytas 1 d. gruodžio, buvo nominuota Centro valdyba ir išrinkta SLA. 136 kuopos valdyba 1932 metams. Į valdybą įėjo sekančiai nariai: pirmininkas J. K. Alekna, vice pirm. J. Zelionis, nutr. sekr. J. Levanavičius, fin. sekr. A. Gedgaudas, iždin. J. Levanavičius, iždo glob. V. Stasunovs ir J. Maziliauskas, tvarkdaris P. Kriukas. Todel nariai įsitemykite, kad reikalui prisijęs žinotumėt prie ko kreiptis.

J. Levanavičius.

HART, MICH.

IS SLA. 183 Kp. Gyvavimo.

SLA. 183 kuopa nariais neskaityta, nors lietuviai šioje apylinkėje gyvena pusėtinai skaitlius. Naujų narių gavyklos, ypač šiais laikais, tiesiog neįmanomas. Lietuviai čia, kasžin kodėl, labai nepalankūs organizavimuisi. Kalbinant prisirašyti prie SLA, mandagesni išsikalba neturėjimu pinigų, kiti vis atidėlioja „kitam sykui“. Bet yra ir tokių, kurie tiesiog atrežia „tegu šimts vilkų tą jys susivienijimą“, „tuščia jo to susivienijimą“, „kokia nauda iš to susivienijimo“, „mano kišenius geriausia mano susaidė“ ir tam panašiai. Abelnai tarant, didžiama čia gyvenančių lietuvių yra labai labai atsilikę nuo progreso — bent penkdešimt metų. Tais laikais lietuviai visur taip žiūrėjo į organizaciją.

Gruodžio 13 d. mūsų kuopa turėjo pirmąjį susirinkimą, kuriame buvo nominuojami kandidatai į Centro viršininkus ir renkama kuopos valdyba 1932 metams. Kuopos valdybą išrinkta: pirmininku A. Kutulis, vice pirmininku J. Ragožius, nutr. sekr. sekretorium V. S. Jokubynas, finansų sekretorium V. Kutulis, iždininku K. Kutulienė, iždo globėjais J. Ridulis ir V. Ridulienė, daktaru-kvotėju Dr. Nicolson. Susirinkimams vieta Riduliais davė savo namuose, todėl 1932 m. kuopos susirinkimai atsibus toje pačioje vietoje.

Skaityta M. Paltanavičiaus atsišaukimas, prašantis pašelpo jo kritiškame gyvenime. Atsišaukimas priimtas, įvertinant p. Paltanavičiaus darbavimąsi praeity SLA. ir lietuvių išveivų tautiškoje dirvoje, nutariant pašelpo suteikimą aptart metiniame susirinkime, sausio mėnesį, kada bus kuopos finansai subalansuoti.

Skaityta atsišaukimas Lietuvos generalio konsulato p. P. Žadeikio, kviečiantis kuopą prisidėti prie išplatino literatūros komplektų (komplektas iš devynių knygelių, kainą \$2.00), kurią pagamino Vytauto Didžiojo metais veikusi komisija prie Vilniaus Vadavim Sajungos Lietuvoje. Atsišaukimas priimtas, nutariant paigtiuoti tarpe vietinių lietuvių, kad šitos komplektus pirktų; reikalui esant, kuopos valdyba kiekvienam pirkiui patarnaus minimą literatūrą įsigyt.

Komisija išdavė raportą iš rengimo pasilinksmimo vakaro paminėjimui SLA. dvejų sukaktuvių. Vakaras pasėkmes davė menkas, nes nors publikos (ypač jaunimo) prisirinko gana daug, bet prie S. L. A. nepirasyta nė vieno nario, o įėjomis padengus išlaidas, kuopai atliko tik \$1.66. Ačiu Kutuliams, kurie už vietą ir visą savo darbą tam vakarui nieko neskaitė.

SLA. 183 Kp. Koresp.

PANA, ILL.

IS SLA. 82 Kp. Susirinkimo.

SLA. 82 kp. priešmetinis susirinkimas įvyko gruodžio 6 d. Šiame susirinkime perrinkta kuopos valdyba 1932 metams: pirm. ir organizatorių A. Laukaitis, vice pirm. J. Burdžilauskas, fin. ir užrašų sekr. V. Adomaitis, iždin. J. Rugis, iždo globėjai J. Rugis, Jr. ir J. Raguckas, dr. kvot. J. M. Little, M. D.

Mano Žodis SLA. Konstitucijos Reikale

Rašo Adv. Kl. Jurgelionis.

Advokatas F. J. Bagočius „Tėvynės“ No. 47, savo „programiniame“ straipsnyje, paria viršutiniai aprėpęs SLA, uikio ir ekonomijos klausimus, baigdamas, taipgi paviršutiniai prisiminė ir apie SLA. konstituciją. Jo tas prisiminimas talpina savyje tiksliai melagingą įtarimą ar kaltinimą buk tai naujoji arba pataisytą SLA. konstitucija niekad nebuvusi pagaminta. Sako, mes jos dar neturime, nors jos pagaminimui išleidom geroką sumą pinigų.

Šitoks pasakymas yra tiesioginiu negražiū priekaištu man, kaip buvusiam SLA. Įstatų Komisijos nariui ir pirmininkui, išbuvusiam toj vietoj daugelį metų, buk aš neatlikau darbo, už kurį man buvo užmokėta.

Kas del užmokesčio, tai už sunkų, atsakomą ir ilgą darbą tyrinėjant konstitucijos klausimus, peržiūrint valstijų statusus ir Supreme teismų nutarimus fraternalių organizacijų reikaluose, svarstant praktiškus klausimus tvarkos ir patogumo su Pildomąja Taryba, pagalios tvarkant ir rašant konstituciją, priskaičius čia ir kelionės išlaidas, man buvo daug mažiau užmokėta negu tiems Chicagos advokatams, kurie gynė SLA. bolševikų byloje.

Visi SLA. nariai gerai žino, ir net apsimetęs nežinuočiu advokatas Bagočius turėtų žinoti, jog naujas SLA. konstitucijos tekstas buvo pagamintas ir ištaisai paskelbtas anglų ir lietuvių kalbose SLA. organe „Tėvynėje“, ir jog svarbiausios naujos konstitucijos pusės buvo priimta pereiname Chicago Seime. Visgi nesinorėtų tikėti, kad adv. Bagočius nepasimintų balsavęs už visus naujos konstitucijos paragrafus, išskyrus vieną, kuriuo jis buvo suinteresuotas, kaip skundų ir apeliacijų komisijos pirmininkas. Nejaugi jis negalėtų prisiminti rėžes karštą „spychių“, siuldamas savo patarimą, sulig kuriuo jis ir į komisiją turėjo patpti vyriausią autokratiška įstaiga galinčią bile kada išmesti lauk net ir visą Pildomąją Tarybą. Matyt p. Bagočiui labai rūpėjo šitokį paragrafą praveisti SLA. konstitucijoje.

Tokio rūpesčio aš niekad nesupratau ir niekad pats neturėjau. Be ambicijos aš, žinoma, nebuvau ir neesu. Bet mano ambicija visuomet buvo palinkus prie to, kad prasių mus pirmyn savo darbu, savo gabumais, savo galėjimu atlikti ko pasiėmes geriau negu kiti.

Su tokiu ambicija aš gaminau ir naują SLA. konstituciją. Mano darbe daug man padėjo advokatė Zuzana Šal-nienė, buvusi su manim daug metų SLA. Įstatų Komisijoje. Ji kaip ir aš vienodai troško, me, kad mūsų darbas pagamintų kuotobulesnį vaisių, kuriuo galėtume kuodaugiau pasitarnauti SLA. labui, ir gal nors vėliau užsiplintume padėkos.

Advokatas F. J. Bagočius, neturėdamas patyrimo fraternalių organizacijų teise, sako, jog Susivienijimų reikais nusikopijuoti naują konstituciją iš Royal Neighbors of America, iš Royal Arcanum, iš Foresters ir tt., nors aš neabejoju, kad jis tų organizacijų konstitucijų netik nėra studijavęs, bet nėra jų nei skaitęs. Jeigu jis būtų jas skaitęs, tai žinotų, kad SLA. konstitucija, kad ir senoji, yra pamatinuose dalykuose labai panaši į tų organizacijų konstitucijas. Jeigu jis būtų žingėdavęs jo istoriją ir reikalais, jie žinotų, jog senoji (dabartinė) SLA. konstitucija buvo advokato F. Bračiūlio pagaminta iš Amerikos didžiųjų fraternalių organizacijų konstitucijų pavyzdžių.

Senoji SLA. konstitucija pas mus veikla nuo 1911 metų, o jos priedas apie pašelpą ligoje nuo 1916 metų. Pašelpo ligoje skyrius su jo mokesčių lentele buvo priimtas Pittsburgo seime 1916 metais su jos mano pagaminto projekto priešais advokatą Bračiūlio projektą. Pašelpo ligoje skyriaus mokesčių nustatymas tuomet buvo svarbiausiu klausimu. Nes pomirtinės mokesčių buvo priimtos tokios, kokias nustatė valstijų apdardos departamentai, ir sulig jų ginčij negalėjo būti. Bet į pašelpą ligoje valstijų departamentai nesikišo ir nesikiša, todėl mokesčiai reikėjo patiems nustatyti tokias, kokių mūsų pačių patyrimas reikalauja. Įsigilinęs į mūsų narių ligas, kokiomis jie sirgo per dvejatį pirmesnių metų, aš tuomet padariau apskaitliavimus ir išvada, jog pašelpo mokeskys gali būti priimtos daug mažesnės, negu advokato Bračiūlio projektas reikalavo. Jo projektas buvo tik kopija apdardos kompanijų nustatytų mokesčių ir reikalavo, kad nariai mokėtų po \$3.00 į mėnesį už \$12 pašelpo į savaitę ligoje. Mano gi projektas paremtas mūsų narių aktualiu sirgimu, reikalavo, kad nariai mokėtų tik 90 centų į mėnesį už \$12 savaitinės pašelpo ligoje su ta pasarga, kad už pirmą sa-

vaigtę ligos nebutų mokama ir pašelpa tęstusi tik tam tikrą apribotą laiką. Kaip „pigėnis“, mano projektas žinoma buvo kone vienbalsiai priimtas. Pašelpo skyrius buvo padalintas į tris laipsnius: \$6, \$9 ir \$12 savaitinės pašelpos su mėnesinėmis mokesčiais į juos 30c., 60c. ir 90c. Man vienok nerupėjo pigumas, bet teisingas mokesčių nustatymas, kuris atitiktų mūsų narių stoviu ir duotų progos Susivienijimui kuodaugiau išsiplėtoti. Kuožemiausios mokeskys už gausią pašelpą ligoje, kokių negalima surasti jokiose apdardos kompanijose, aš neabejoju, žymiai prisidėjo prie mūsų Susivienijimo greito ir sveiko augimo. Aišku, jeigu mes butume ėmę po \$3.00 mėnesinių mokesčių už \$12 savaitinės pašelpos, mes nebutume gavę nei pusės tiek narių, kiek dabar turime.

Kaip autorius dabar veikiančių pašelpo mokesčių, aš, žinoma, visuomet stropiai dabojau pašelpo skyriaus įplaukas ir išmokėjimus, ir iki šiol esu patenkintas, kad mano apskaitliavimai, padaryti su viršum penkiolika metų atgal, visuomet pildėsi ir gerai tebeveikia ir šandie. Tiesa, šiais ir pereinamais metais pašelpo fondan įplaukė mažiau, negu iš jo buvo išmokėta. Depresija ir bedarbė yra to priežastim. Mūsų nariai šiais metais, žinoma, neserga daugiau, negu sirgdavo pirmiau, bet jie reikalauja ir gauna pašelpas daug dažniau kad ir nelabai sirgdami. Mūsų pašelpo ligoje fondas tokiu būdu iš dalies yra panaudotas kaipo bedarbės apdardos fondas. Bet kad ir taip jau yra atsitikę, aš nematau, kad delto pasidarys reikalo kelti mokesčius. Šiedu metu buvo ypatingai skaudžių Susivienijimui, bet toliau gal taip bloga nebebus. O jei dar ir būtų vieni antri metai taip pat blogi, tai mūsų susikrovęs pašelpo skyriaus rezervas ir juos atlaikys. Pašelpo skyriuje, ne taip kaip pomirtinės skyriuje, rezervas ir yra tam, kad blogus metus atlaikys.

Reikalas Susivienijimui pasigaminti naują konstituciją išaugo ne delto, kad senosios konstitucijos pamatai būtų buvę blogi, bet delto, kad Susivienijimas išaugo. Net Susivienijimo čarteris, išimtas Susivienijimui kaip mažai vietinei draugijai su viršum 40 metų atgal, nebederėjo dabartiniam dideliame Susivienijimui. Vykinimui įvairių naujų sumanymų ir patenkinimų naujų uždavinių reikėjo atatin kamų pataisyti konstitucijoje. Taisant konstituciją vienoj vietoj reikėjo taisyti ir kitą ir visas pataisas suderinti su visos konstitucijos kunu. Jaunuolių ir senuolių skyriniai ir fondai negalėjo gyvuoti be jų nustatymo konstitucijoje ir jų tinkamo aprupinimo. Reikėjo įvesti mokesčiai, nors ir maž, tiems skyriams gyvybę užtikrinti. Be jaunuolių skyriaus tinkamo aprupinimo Susivienijimas nebegali toliau augti. Tai buvo ir yra svarbiausias konstitucijos taisymo reikalas. Senuoliai per ketvertą paskutinių Seimų maldavo suteikti jiems nors tiek, kad bent pomirtinės jie nenustotų sulaukę senatvės. Vaikų skyriaus įstatatai buvo ir tebėra nepriimtini Massachusetts valstijoje.

Taigi šituos ir kitus panašius reikalus turėjo omeny Brooklyno Seimas, kada nutarė ir pavadė Įstatų Komisijai pagaminti naują pataisytą konstituciją. Ir šitie visi reikalai kartu su daugeliu kitų, kurie iškilo darbą dirbant, arba buvo iškelti kuopose ir Seimuose, yra tinkamiausiu būdu aprupinti mano pagamintoj naujoj konstitucijoje, kurios nesėjo visos priimti pereinam Chicago Seimas.

Kas del jaunuolių ir senuolių fondų, aš čia turiu pastebėti, jog mano nuomonė buvo ir yra, kad kaip į vieną taip ir kitą fondą kiekvienas narys turėtų mokėti bent po vieną centą į mėnesį. Taip mano ir yra padėta naujoj konstitucijoje angliškam tekste. Rytų tautų organizacijose nariai į panašius fondus moka net po vieną dolerį į mėnesį. Vienok mūsų Pildomoji Taryba, nepasiklausus Įstatų Komisijos ir be Įstatų Komisijos žinios bei pritrimo, išmetė tuos centus iš lietuviško konstitucijos teksto ir paliko tik jaunuolių ir senuolių fondų vardus, matyt, tikėdama, kad į tuos fondus pinigai subirs iš dangaus. Jeigu tie skyriniai jų fondai yra reikalingi, tai reikalingos jiems ir nuolatinės įplaukos. Jie negali veikti ir gyvuoti iš almužnos. O kad jaunuolių (ne vaikų) skyrius ir jo smarkus veikimas yra reikalingas, apie tai, manau, nėra nei mažiausios abejonės.

Senuolių klausimas po tiek maldavimų ir reikalavimų iš įvairių kuopų irgi galų gale turi būti išrištas. Ji galima išrišti tik įvedus tam tikrą fondą, kuris, žinoma, gali susidaryti tik iš narių sumokėjimų. Vienas centas į mėnesį nuo kiekvieno nario išriša ir tą klausimą, bent laikinai, kol mes nenorime dar daugiau pašelpų ar palengvinimų duoti senuoliams. Prie šitos progos tadel dar sykį primenu ir rekomenduoju, kad sekamas Seimas, prijęs prie šito klausimo, priimtų jaunuolių ir senuolių fondus su centais, o ne be centų.

Vaikų skyriaus įstatatai, kaip yra mano surašyti naujoj konstitucijoje, atsako visiems Massachusetts valstijos reikalavimams ir jų priėmimas yra butinas sekamame Seime, jei ir būtų vieni antri metai taip pat blogi, tai mūsų susikrovęs pašelpo skyriaus rezervas ir juos atlaikys. Pašelpo skyriuje, ne taip kaip pomirtinės skyriuje, rezervas ir yra tam, kad blogus metus atlaikys.

Reikalas Susivienijimui pasigaminti naują konstituciją išaugo ne delto, kad senosios konstitucijos pamatai būtų buvę blogi, bet delto, kad Susivienijimas išaugo. Net Susivienijimo čarteris, išimtas Susivienijimui kaip mažai vietinei draugijai su viršum 40 metų atgal, nebederėjo dabartiniam dideliame Susivienijimui. Vykinimui įvairių naujų sumanymų ir patenkinimų naujų uždavinių reikėjo atatin kamų pataisyti konstitucijoje. Taisant konstituciją vienoj vietoj reikėjo taisyti ir kitą ir visas pataisas suderinti su visos konstitucijos kunu. Jaunuolių ir senuolių skyriniai ir fondai negalėjo gyvuoti be jų nustatymo konstitucijoje ir jų tinkamo aprupinimo. Reikėjo įvesti mokesčiai, nors ir maž, tiems skyriams gyvybę užtikrinti. Be jaunuolių skyriaus tinkamo aprupinimo Susivienijimas nebegali toliau augti. Tai buvo ir yra svarbiausias konstitucijos taisymo reikalas. Senuoliai per ketvertą paskutinių Seimų maldavo suteikti jiems nors tiek, kad bent pomirtinės jie nenustotų sulaukę senatvės. Vaikų skyriaus įstatatai buvo ir tebėra nepriimtini Massachusetts valstijoje.

Gal per daug čia išsikalbėjau (o galėčiau ir daug daugiau pabyloti), palietęs dalykus, kuriais tikėjas daugiausia pasitarnausias mūsų brangiam Susivienijimui. Bet atleiskit, kad baigdamas turiu prisiminti dar vieną dalyką, kuris man labai skaudus. Tai tas — kad kai kurių mūsų Pildomosios Tarybos narių politikieraviimas del savo kailio gynimo nebeleido man mano pilnai užbaigtą darbą galutinai pateikti Susivienijimui. Tie kai kurie mūsų Pildomosios Tarybos nariai umai puoėsi pataikauti keliems advokatams, kurių bi-jojo, kad gali griebti juos už Devenio-Azumario paskolą. Pažadėjo jiems komisijose vietas, jei neiškęs Devenio skandalo prieš Pildomosios Tarybos patvirtinimą Seime. Todel ir išbraukė mano vardą iš Įstatų Komisijos narių ir mano kandidatuos nebepteikė Seimui.

Man ne tiek svarbu, kad manęs nebeprisirinko Įstatų Komisijon, bet labiau svarbu ir skauda, kad Susivienijimui ir tukstančiams jo narių nebegaliu pateikti savo darbą, kurį dirbau su meile ir atsidavimu ir kuris gal yra pats svarbiausias mano atliktų darbų įstatų srityje, skauda, kad ir Chicagos Seimo priimtoji konstitucijos dalis vienu rankos pamojimu tapo atmetama net ir delegatams nedasiprotėjus kas čia atsitiko, skauda, kad ir darbas visų delegatų, kurie per keletą dienų svarstė ir priimdinėjo punktą po punkto mano pagamintą konstituciją taipgi tapo paniekintas ir atmetas, kad visam Susivienijimui ir kiekvienam jo nariui tapo padaryta didelė skriauda.

Taip, tai labai skaudu. Bet to jau tur but nebegalima atitaisyti.

GERAS SKAITYMAS — SIELOS MAISTAS

LITERATūros SKYRIUS

EILĖS — APYSAKOS — KRITIKA

TRAGEDIJA*)

Parašė Pranas Eimutis.

Atvykęs į šį kraštą, apsigyvenau New Yorke, kuris pačiame jūros pakrašty randasi. Išsyk man čia buvo nuobodu ir liudna: vis ilgėjau paliktos tėvynės, giminių, draugų, pažįstamų. Dar nuobodžiau ir liudniau darėsi tuomet, kai negalėjau darbo gauti. Kasdien užsiėmė išėjau, išvaikščiodamas visas įstaigas, kur tik darbininkų reikavo. Darbo negavau ir tiek. Visur gi išvaikščiojęs, apie 10—11 valandą ryte, kada daugely vietų matydavau iškabas „No help wanted“, eidavau į žemutinę miesto dalį, kurią „Battery Park“ vadinama, ten ramiai išsėdėdavau ir žiūrėdavau į jūrą, už kurios mano paliktoji tėvynė randasi. Juroje, kurią taip pamylau iš anapus vandenyno laivu vykdamas, mačiau daugybę plaukiojančių laivų-laivelų. Netoli krašto stovėjo Laisvės Stovykla. Matėsi Ellis Island, ta salutė, kurioje aš dar neseniai veik visą savo gyvenimą turėjęs apipaskoti ir per kurią daugybę mano viengėnių į šią šalį laimės ieškoti kasdienai vyko. Atsisukęs į miestą — mačiau jo didelius mūrus, girdėjau trenksmingą žmonių judėjimą.

Tame parkely žmonės ir gi pusėtinai judėdavo. Elevatoriai iš vidurio miesto į čia, grausmingai dundėdami, atvažiuodavo ir vėl atgal į miestą grįždavo.

Grazu į visa tai buvo žiūrėtis!

Ir čia aš išbudavau ne tik pusdienius, bet ir ištisus vakarus. Vakarai ypač čia smagiai jaučiausi. Judėjimas veik visai nurimdavo, o vanduo į apmurytą pakraštį dusliai savo bangomis plaka-užia, laivai kurčiai bangas rėžia ar savo sirenomis trykši... Sėdžiu, bu-davo, sau ir svajoju. Vaikiškos tos svajonės budavo. Štai, vieną syk sugalvojavau, kad kaip gera būtų, jei bent vieną tų didžiulių namų ar laivų man kas nors atiduotų! Tuomet nereiktų nė darbo ieškoti, nereiktų vargti...

Bet už kiek laiko tą mano ramybę čia suardė kožna vakarą ateinas koks tai apdriškęs, keistai išrodęs, apie 35 metų amžiaus žmogus. Ateidavo jis, atsisėdavo ant to suoloio, ant kurio aš sėdėdavau ir šventoje ramybėje kažką galvodavo. Rodėsi, kad jis kokią tai savo gyvenime pergyventą tragediją prisimeną ir pergyvena. Po kiek laiko aš pastebėjau, kad jis mane dažnai akimis apveda ir studiuoja. Man tai pradėjo nepatikti: „Toks biaušinis žmogus į mane žiūri!“ — kartą pagalvoju. — O gal jis pavydi, kad aš ant šio suoloio sėdžiu?! Na, jei taip — gali sau jį turėtis! — ir nieko daugiau nepagalvojęs, pakilau ir pradėjau eiti.

— Palauk, tamsta! — prabilo jis lietuviškai. — Išrodai tamsta lietuviu esąs, ar ne?

Išgirdęs lietuviškus žodžius — nu-džiugau. Pasisakiau jam, kuo esu. Pradėjome kalbėtis. Pasirodė, kad jis ir gi lietuvis. Jis iš Lietuvos išvykęs dar jaunu budamas. Plačiai pasaulį apkeliaavęs, daug svieto matęs. Jaunystėje ilgokai jurininku tarnavęs.

Susidraugavom mudu. Veik kas vakarą „Battery Parke“ susiedavom ir susėdusiu ant suoloio kalbėjomės. Jis net žadėjo man darbą gauti, bet vis nepavyko. Jis išrodė geras žmogus.

Tulą vakarą, mums besėdint ir besikalbant, mėnulis stebėtinai gražiai švietė. Jura pamažėl užėję pakraštį laižė. Mėnulio šviesa lėlyčiai judančias bangeles bučiavo. Šviesos fone, iš tamsos išlindus, ant bangų pasirodė maža valtėlė. Sulig joje esančių žmonių buvo galima spręsti, kad tai burys jaunų vaikų su mergaitėmis buvo išvykę pasistatyti ir dabar jau grįžo atgal. Valtėlei prisartinus kranto, iš jos pasigirdo skambus berniuko balsas: — Mary, why did you come so late?!

Mergaitė, kuriai šie žodžiai taikytai, stovėjo ant kranto visai mėnulio

šviesoje paskendus. Ji, nuliudusi, ką tai atsakė. Nemokėdamas anglų kalbos, aš paklausiau savo draugo, ką tie jaunuoliai kalba. Jis man paaiškino: vaikas klausė, kodėl mergaitė taip vėlai atėjo, o mergaitė aiškinosi, kad motina jos anksčiau neleidusi.

Bet, vos spėjus paaiškinti, mano draugas susijaudino, nusisuko į kita pusę ir rankomis akis užsidengė. Tai pamatęs, aš žinojau, kad čia yra kas nors nepaprasto, bet nedrįsau jo klausiti. Už tulo laiko, tačiau, jis, į mane atsisukęs, pratarė:

— Atleisk, tamsta, kad aš taip susijaudinau... Žinai, išgirdęs žodį „Marė“ aš negaliu ramiai užsilaikyti... Na, aš tamstą jau taip gerai pažįstu, kad nėra ko slėptis — todėl papasakosiu tamstai vieną savo gyvenimo atsitikimą.

Po kelių metų bastymosi po visą pasaulį, aš susieškojau iš Lietuvos mergaitę, vardu Marė. (Aš ją visuomet Maryte vadinu.) Mudu tuojau apsigėdėme ir laimingai gyvenome. Tiek daug tos laimės mūsų gyvenime buvo, kad daugiau ir norėti nereikėjo. Marytė — visą mano džiaugsmą. Aš — jos palaima. Gyvenoma mudu šiame didmiesty, nes tuomet jau buvau palovėjęs bastytis po svietą ir dirbau prie laivų iškrovimo pajūry.

Tulą sekmadienį mudu sumanėme išvažiuoti ekskursiniu laivu pasivažinėti. Išplaukėme laivu „General Slocum“, kuris plaukė East upe į šiaurę. Žmonių laive buvo daug — tukstančiai. Jie visi linksmi, smagūs. Mudu su Maryte stovėjome ant laivo dėnio ir gražiais pakraščiais, priemiesčiais bei gamtos reginiais gėrėjomės.

Namo ir tuo pačiu laivu grįžorė. Diena artinosi vakarop. Saulutė jau leidosi. Jos didelis-raudonas veidas savo įvairias šviesas ir debesėlius svaidė ir tie debesėliai visokiopai spalvausi. Mudu su Maryte ir tuomet ant dėnio buvome, gėstančiai dieną prisizūrėmi Amerikos ir Lietuvos gamtos gražumą apkalbėdami. Nors ir čia buvo gražu, bet Marytė vis mane tikino, kad Lietuvoje ir dieną ir vakare gražiau. Jai Lietuvos gamta patiko geriau, negu kurio kito krašto. Ji net kelis sykus pareiškė: „Kai tik prisigysvinsime — į Lietuvą grįžsime...“

Bet staiga kažkas nutiko: laivas smarkiai susibuvo — pasigirdo duslus trenksmas, pradėjo viskas braskėti, tarškėti, lužti... Girdėjosi šukiai: „Skęstame!“ Šiuos gi netrukus pasekė kiti: „Gelbėkimės!“

Aš supratau, kame reikalas: netvarka kokia laive įvyko — sprogo, netrukus laivas pradės skęsti, daug žmonių gali žūti. Jų tarpe gal ir mums prisieiti nusikęsti...

Netrukus pastebėjau, kad laivas jau pakrypęs ant vieno šono. Vanduo į jį jau bėga. O čia visur nepaprastas sujudimas: žmonės bėga, šaukia; kiti, pasigriebę gelbėjimosi valteles, jas į vandenį leidžia, į jas sėda. Rimtesnėji vyrai pirmiausia vaikus, paskui moteris ir tas valteles sodina. Dauguma moterų, netekę kantrybės, tiesiog iš proto eina: nuo pat laivo šoka į valteles, tai tiesiog į vandenį. Kitos, atkišę rankas, pagelbos maldauja. Tikras pragaras. O jis dar didesniu pasidarė tuomet, kai viena laivo pusė pradėjo degti ir toje pusėje išsiliejęs ant vandens aliejus užsiliepsnojo... Laive ir ant vandens podraug ir žmonės degė... Visur — ant laivo, vandenį ir liepsnose — girdėjosi žmonių verksmai, keiksmai, dejonės, pagelbos prašymai...

Dar ir dabar rodos matau: tula moteris, su kudikiu ant rankų, pavirsta tiesiog liepsnos kamuoliu, šoka į vandenį — ten dingsta... Arba vėl: kuriems pavyko į laivelius susėsti — tie iriasi tolyn nuo laivo, bet čia juos užklumpa vandenį bepluduriuojanti žmonės: jie lipa į laivelius. Sėdintieji laiveluose lipančius kovoja: keikia, atgal į vandenį stumia, muša...

Aš, visuomet budamas drąsus ir šioje kritiškoje valandoje sąmonės nenustojau. Pusėtiną valandėlę į tą visą sujudimą žiūrėjau ir laukiau progos, kad kosaugiausiai iš tos suirutės ištru-

kus. Budamas neblogu plaukiku, maniau, kad su moterimi į krantą — apie du šimtus sieksnių — išplaukti man nieko nereikš. Todėl sugriebęs korkines gelbėjimosi juostas — pirmiausia savo žmoną, o paskui save apsiėjusiu ir mudu sušokome į vandenį... Žmonai liečiau įsikabinti į mano nugarą ir laikytis, kol kraštą priplauksime.

Mums sušokus į vandenį, laivas jau tik-tik nusikęsti. Todėl reikėjo nuo jo kogeičiau ir kotoliau nuplaukti, nes, skęsdamas, galėjo su savimi mus į gelmes įsitraukti. Pradėjau plaukti. Buvo sunku netik plaukti, bet ir kvėpuoti, nes gana didelės bangos vienos su kitomis susimušdamos lužo ir sunkino plaukimą bei vandenį pasilaikymą... Prie to, čia daugybė gyvų, pusgyvių ir tiesiog proto nustosusių žmonių painiojosi. Man pradėjus plaukti, vyrai ir moterys apsupo mus ir norėjo į mane įsikibti, kad ir juos į kraštą išvilktų... Aš turėjau su jais kovoti, muštis, kad išsigelbėčiau...

Tos kovos laiku prieš mane iš vandens pasirodė moteriškos veidas. Jos akys maldavo pagelbos ir tose akyse aš mačiau ką tai pažįstamo, matyto... Tuo tarpu šalta ranka pagriebė mane už gerklės. Aš dar šaltesniu smugiu pasiliuosavau iš jos... Moteriškė atidarė burną, norėjo ką tai man sakyti, bet ant jos užsiliejo banga ir ją panėrė... Ji, vėl iš po vandens iškilusi, dar siekė mane, bet aš ją pastumiau... Ji vėl panėrė ir aš jos daugiau jau nemačiau...

Žvilgtelėjau dar į laivą: jis liepsnose paskendęs į vandenį nėrė... Vandens paviršius toje vietoje liepsnojo. Neapsakomas žmonių vaitojimas tiesiog širdį gėlė...

Plaukėm. Mane kankino mintis, kad besiaučiančios bangos neužneštų ant mūsų degančio aliejaus ir kad kas nors vėl prie manęs nepriskabintų ir mano žmonos nenutrauktų... Išplaukęs iš masės žmonių, savo žmonos paklausiau: — Ar tu gyva?...

Ji nieko neatsakė, tik sukrutėjo ir dar labiau prie manęs prisipaudė. Tuo supratau, kad viskas tvarkoje...

Užėjęs krantas pasirodė daug toliau, negu aš maniau. O aš tuo tarpu jau pradėjau pailsti. Bet jaučiau, kad mudviejų likimas tik mūsų pačių pasirūpina ir spėjoje randasi. Tačiau nelaimė: mano spėkos nyko, kaip vėjo draikomi rukai. Mano kojos pasidarė tokios sunkios, kad tiesiog skendo ir visą mano kūną su savim į gelmes traukė. Jaučiau, kad mudu jau žustame. Šiurpis tuomet mano visą kūną nusisautė, plaukai ant galvos pasistojo. Aš pradėjau šaukti: — Maryte, gelbėkis!... Aš jau skętu!... Gelbėkite!...

Ji tylėjo, o aš, ištisęs, pradėjau skęsti. Bet, staiga laimė: mano kojos atsidurė į ką kieta!... Buvo tai dugnas, negiluma.

Tai pajutęs, sušukau: — Ačiū visagaliau! Mes išsigelbėjome!

Atsirado many naujų spėkų. Aš pagriebiau ją ir nešiau į krantą. Bet mano nuovargis tuomet buvo jau toks didelis, kad aš negalėjau nieko matyti ir vos pasiekęs krantą — nualpau...

Kiek laiko tenai išgulėjau — nežinau, bet kuomet atsipeikėjau — jau švito. Atsipeikėjęs, tuojau atsiminau, kas buvo nutikę. Mano siela tiesiog džiaugėsi, kad savo žmoną išgelbėjau ir pats išsigelbėjau. Tai apgalvojęs, riktelėjau: — Mare, Maryte brangioji!

Bet tuo tarpu ties savimi pamaciau raukšlėtą senelės veidą... Jos lupos norėjo šypsotis ir ką tai sakyti, tačiau nedrįso. Ji sučiupo mano ranką ir, bučiuodama, pasakė: — Ačiū tau už išgelbėjimą!...

Aš pašokau ir sušukau: — O kur gi mano žmona?! Kur mano brangioji Marytė?!

Senelė atsakė, kad čia jokios kitos moterės nėra. Tada aš ją apipasačiau, kaip mano žmona išrodė, kaip aš ją gelbėjau. Senelė man paaiškino, kad į mane kokia tai moteris buvo įsikabinusi, bet ji, senelė, tą moterį nuo manęs nustumė ir pati man į nugarą įsikabino... Tada aš viską supratau. Aš žinojau, kad išgelbėjau tą, kuri mano žmo-

ną pražudė. Supratau, kad aš pats savo žmonai uždaviau smugį, nuo kurio ji po vandeniu nugarmėjo... Atsiminiau, kaip aš mačiau mirstančią savo Marytę, bet susijaudinime jos nepažinau ir negelbėjau, o jos vieton šitą, atsprasant, raganą į kraštą ištempliau... Visa tai sumetęs mintin, kaip koks pasiutęs žvėris pagriebiau tą senę už gerklės ir nutempliau link vandens. Ji šaukėsi pagelbos ir gynėsi. Jos akys veik iššoko iš kaktos, bet aš vistiek jai keršijau... Aš panėriau ją į vandenį ir laikiau tol, kol nustojo judėti... Paskui aš vėl nualpau. O kai atbudau — radausi miesto ligoninėje ir jaučiausi didelio karščio apimtas...

Ligonbuty išgulėjau pusėtiną laiką ir nuo tada kai tik išgirstu žodį „Marė“ negaliu butį be didžiausio susijaudinimo...

Iškarto norėjau nusižudyti. Bet nutariau, kad tai permenka bausmė būtų už mylimos žmonos nužudymą... Todėl pasirūpau, kol gyvas busiu, kaip koks valkata, apdrįskęs pajuriuose valkiotis...

Tai pasakęs, jis pakilo, paspaudė man ranką ir, pasukęs East upės šiaurės staigiai išnyko.

Juroje kilo didesnės bangos. Mėnulio jas savo balzguna šviesa nušvietė. Jos daužėsi į pakraštį ir gailiai vaitojo...

Gyvenimo Sapnai

Kartais gyventi taip yra miela, Kalnus nuvers, sau manai; Jei nekankintų jausmų siela Juodi gyvenimo sapnai... Žiūrėk — divi akys sužibėjo, Mėlynos-žydrios, kaip dangus, Širdužė žvilgsniais užkerėjo Verčia užmiršti tuos vargus... Bet štai ir vėl — dygliais apžėlė Jauni gyvenimo takai; Vėl sapne daigą austi prikėlė Lengvi fantazijų šilkai... Kasdien ilgis širdį spaudžia, Gyventi taip ilgai negaliu; Mintys dainelę skubotą audžia, Apšpuotą vargo tinkleliu... Tik tuomet vargas palengvėtų, Jei sielos skundas but grakštus, Dainelį atbalsius pasėty Po mūsų Lietuvos kraštus!... Pakilkit jaunos, skrajos mintys Paukščių sparneliais į erdves! Ir skriskite į arų šalį, Kur broliai laisvės dieną švęs!... J. S. Gailutis.

Jei Gamta Aš Bučiau

Jei gamta aš bučiau — Pasaulį išpuoščiau, Grožybes ir turtus Tik varguoliams ruoščiau. Turtuolių, valdonus Vargan įstatyčiau, O biedniems varguoliams Turtus įtaisyčiau. Varguolių linksmėnčiam Skambančioms dainelėms, Jų širdis raminau Žydimčioms gelelėms. Jų duokiančius butus Kvėpylais laistyčiau, Nuliudusiais širdis Džiaugsmu pripildyčiau. Deimantais, žemčiugais Visus padabyčiau, Ir jų didį vargą Visai išnaikyčiau. Bet gamta galinga Buti negalėsiu, Todėl jųjų skausmus Su vargšais kentėsiu. Ir gamtos galingos Visad aš maldausiu, Kad ji mums suteiktų Buvį kogeriausią. Sofija Januškevičaitė.

Digliai

Ateis vieną gražią dieną Prie vežimo ožka žieno! Gaus per šonus rykštę kieta, Liaus bastytis kur ne vieta. Žodžius šiuos viešai tariu, Permatant su jausmeliu: Smalstus mokesit sau gaus Kokį pats užsitarnaus!... A. J. Jokubaitis.

Spaudos Apžvalga

Lietuvos „Varpo“ B-vė ir Jos Darbai. Lietuvos „Varpo“ B-vė, kuri leidžia „Lietuvos Žinias“, „Lietuvos Ukinką“, „Lietuvos Jaunimą“, „Varpą“ ir kitus periodinius ir neperiodinius leidinius, paskutiniu laiku pradėjo išleidinėti dailės ir literatūros ilgesnes novelles-romanus. Taip paskutiniu laiku išleido F. A. Ossendovskio „Leniną“, kuris čia pas mus Amerikoje anglų kalba yra išleistas ir parduvinėjama po \$2.50 ekz., o Lietuvoje „Varpo“ B-vė parduvinėja po 4 litus (40 am. c.). Ossendovskio „Leniną“ atpasakojama visa Lenino gyvenimo biografija romano formoje. Skaityti labai žingeidu ir įdominga. Taipgi „Varpo“ B-vė išleido garsaus rašytojo K. Tetmajerio „Karalius Andrius, Diktatorius Polianas“, kurio kaina irgi 4 lt. Šiame romane atvaizduojama sosto, diktatoriaus ir partijų užkuliai, kuriuose didžiulė rolė tenka moteriai — gražiolei kunigaikštytei. Labai žingeidžiai skaitoma knyga.

Netrukus iš „Varpo“ leidyklos išeis pargarsėjusi B. Mussolini knyga „Kardinolo Meiluzė“, kurią Mussolini parašė dar prieš diktatūros laikus budamas socialistų laikraščio redaktorium. „Kardinolo Meiluzė“ paimta iš 15 šimtmečio bažnyčios galvų gyvenimo. Romanas lengvai ir įdomiai skaitomas, kuris pas mus Amerikoje anglų kalba parduoda po \$2.50, o „Varpo“ leidykla, beabejoj, parduos už 3-4 litus.

Taipgi pradėta jau spausdinti francų rašytojo Prosper Merimee (gyvenusio 1803—1870) romaną „Lokys“, kurio turinys paimtas iš Lietuvos gyvenimo. Merimee užima garsią vietą literatūroje; jo romanai „Carmen“, „Isparnų Raganos“ ir daugybė kitų pasiplatinę po visas tautas. Merimee, matyti, yra buvęs Lietuvoje, nes „Lokys“ atvaizduoja Lietuvos vietas, ypač Raseinių dvarininkus. Rusijos Sovkino (Sovietų judėjį trustas) net padarė filmą, kuri pasak mačiusių yra gražiausia.

Kaip matome „Varpo“ B-vė pradėjo dar. Su didesniais ir pelningesniais leidiniais. Amerikos lietuviams, kurių yra daug akcininkų, reiktų turėti su „Varpo“ B-vė artimesnius ryšius ir jos leidiniais naudotis. Pirmiau mes pasaulinius raštus gaudydavom amerikonių knygynuose, o dabar galėsim įsigyti savo kalbą ir daug pigiau. Be to, „Varpo“ leidiniai išleidžiami iš originalu, taigi nesugadinti. Ypač reiktų amerikiečiams lietuviams paremti, nes „Varpo“ B-vė yra mūsų draugų pirmieji rankose; kas turi šiek tiek ištekliaus galėtų prenumeruoti ir „Lietuvos Žinias“, kurios eina kasdieną ir kainuoja metams \$8. „Lietuvos Ukinkas“ Lietuvoje kainuoja tik 5 litai (50 am. c.) ir amerikiečiams lietuviams geriausia proga suteikti sąvikiams Lietuvoje. Kalėdų prezentas, tai „Lietuvos Ukinkas“, kuris išeina kas savaitę ir labai turiningas turinys, raštai.

„Varpo“ B-vės visų leidinių adresas šis: Varpo B-vė, Gedimino gatvė, Nr. 38, Kaunas. Šiuo adresu reikia siųsti pinigai, užsiprenumeruoti „Lietuvos Žinias“, „Lietuvos Ukinką“, „Lietuvos Jaunimą“ (šis laikraštis leidžiamas Lietuvos jaunimui, bet jame daug naudos gali rasti ir Amerikos lietuvių jaunimas: bežiurdamas, beskaitydamas gali išmokti lietuvių kalbos, rašybos; gali žinoti visą Lietuvą, visą pasaulį. Tėvai būtinai privalėtų savo vaikams šį jaunimo laikraštį užsakyti) ir visus kitus leidinius. „Varpo“ leidiniai niekas neapsigaus. Net Amerikos lietuvių nuvažiavę į Lietuvą be „Lietuvos Žinių“ negali apsieiti; tą visi patėmijo beskaitydami „Tėvynę“ apie Dr. Stankevičių viešintį dabar Lietuvoje. Vinciusas.

SVETIMŲ RAŠTAI APIE LIETUVĄ.

Political Handbook of The World (Pasaulinės Politikos Rankvedis) už 1931 m. Išleistas Užsienio Reikalų Tarybos. Atspausdintas Yale University Press spaustuve. Sureduotas prof. W. H. Mallory. Turi 200 pusl. Apie Lietuvą 125—127 pusl. Lithuania: aprašoma teritorinis plotas, gyventojų skaičius, ktv. mil. tirtuma gyv., resp. prezidentas, jo terminas. Pažymėta perversmas. Paileisto Seimo partijinės grupės skaitmenimis. Partijos: Tautininkų partijos vadai, uždaviniai ir tt.

Antra partija iš eilės pažymėta Liaudininkai atstovauja valstiečius, anti-klėkaiškias tendencijas. Susitvėrė 1902 m. iš Lietuvos demokratų partijos. Užsienio politikoje stovi už suvienytą Lietuvą, lygiom teisėm su užsienio tautomis (suprask, stovi už pilnai nepriklausomą Lietuvą). Viduje stovi už laisvę žodžio, sąžinės ir spaudos; Seimo butybę, už valstiečiams paramą link ekonominės kurybos; už žemės reformą, naujų ūkių kurybai pagelbą. Partijos vadai: Dr. Grimus, buvęs Liet. prezidentas, adv. Mykolas Šležiūnas, buvęs užsienio ministeris (jis buvo ir ministeriu pirmininku. Red.), Dr. Staigaitis, ponis Bortkevičienė ir Toliušis. Taigi liberalai ar liaudininkai gerai perstatyti. Kitos partijos taip pat pažymėtos.

Spauda: laikraščio vardas, prasmė-pakraipa, išleistuvė ir leidėjas, redaktoriaus vardas ir pavardė. Viso pažymėta 25 laikraščiai.

Armament Year Book 1929—30 — Ginklavimosi Metraštis 1929—30 m. Tautų Lygos Tarybos leidinis, 1,133 puslapiai. Apie Lietuvą 607—613 pusl. 7 puslapiai. Knyga metraštinės formos. Valstybės plotis, gyv. skaičius, geležkelių ilgis ir tt.

Toliau eina I Armija: A. B. C. D. E. F. (Šaulių Sąjunga prasmė ar statusas). Antaras punktas Bindžetas ir Apsauga. Perskaitys Lietuvos armijos sąstatą, matoma, kad Lietuva, ar jos armija, yra grynai modernios sistemos. Pasakoma, kad Lietuvos prezidentas yra Kariaunos Viršauskas Kamandierius. M. Stakenas.

*) Medžiaga šiam vaizdeliui imta iš 1904 metų nuotikio, kuomet laivas „General Slocum“ East upėje sudegė ir virš 1,000 žmonių žuvo.

**) Mare, kodėl taip vėlai atėjai?!

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

LAI BUNA ŠVIESA.

Uždaryk akis — užsimerk valandėlę ir pastatyk pats klausimą: Koks gyvenimas būtų šiame pasauly, jei nebūtų šviesos?

Be šviesos nebūtų regėjimo, o be regėjimo gyvenimas būtų negalimas. Tik žemiausio išsivystymo gyvūnai be šviesos tegali egzistuoti; gyvena žemėje ir jūrų gilumose, surandama maista pajautimu.

Be šviesos ir saulės spindulių gyvenimas nebūtų jokio progreso pasidarys. Be šviesos mes negalėtume matyti šio pasaulio grožybų ir laikas nuo laiko besikeičiančių įvairių spalvų, su kiekviena diena betveriančių vis naujus vaizdus. Kiekvienas vėjo paputimas, saulės tekėjimai, nusileidimai ir nakties metu žvaigždžių mirgėjimai, mėnulio iš augštosios padangės sidabrinis žvilgsnis į žemėje gyvenančius vis tai žavėjanti žmogaus akį ir sielą vaizdai. Kas iš jaunųjų nežino tų momentų, kuomet į mėnulį žiūri vienas pasilikęs Lietuvoje, o antras gyvenimo aplinkybių išguitas Brazilijoje, Argentinon, Amerikon, ar kiton tolymon šaly, toli nuo savo mylimosios, nuo savo tėvynės. Mėnulis jiems tarpininkauja, nes tuo pačiu momentu jų akys išsisi ant mėnulio ir širdys viena ir tą pačią meilės dainą pina.

Ar tai reikia stebėtis, kad lietuviai senovėje garbino šviesą — saulę, mėnulį ir kitas planetas. Saulės garbinimas buvo pačių primityvių žmonių religija, paremta ant baimės.

Netik primityviai žmonės saulės šviesą skaitė vienu iš svarbiausių gamtoje apsišviekimų, bet ir vėlesniuose amžiuose apsišvietusių vadų vedama kariuomenė budavo sulaikoma nuo puolimo savo priešų laike saulės užtemimo. Laukiniai žmonės tikėdavo, kad vėlnias eđa saulę, kuomet užeidavo saulės užtemimas, delto budavo mēdžia piktosios dvasios, kad paliktų jiems saulę. Vienas kitam gerkles perplaudavo ir praliedavo kraują patenkinimui velnio.

Žmonės privalo džiaugtis saulės šviesa, kuri gydo, gaivina viską, kas tik pasauly randasi. Bet tuksantį kartų daugiau privalo būti dėkingi mokslo šviesai, savo intelektui, apšvietimui, kas išvadavo žmoniją iš tamsybių gaidynės. Mokslo apšviečia žmogaus protą, pagelbsti išrūti keistus gamtoje apsišviekimus. Ačiū apšvietai šiandien jau civilizuitas žmogus nekencia baimės, pamatęs saulės užtemimą; nebėga slėptis išvydęs kometa. Apšvieti ir mokslas mažu pamatu veda žmoniją prie tikros civilizacijos.

Saulės šviesa tveria viską, kas yra reikalinga, naudinga; maitina augmenis, nudažo medžių lapus įvairiomis spalvomis, pavasary gaivina diegus, naikina ligų bakterijas. Šviesa, kuri paeina iš žmogaus smegenų, iš intelektuališko mąstymo, studijų, tveria žinias apie gamtos paslaptis, išvysto apšvieti įvairiose mokslo srityse, prašalina protišką tamsumą, panaikina prietarus, tikėjimą į nebuvusias, nesamus ir nebusiančius stebuklus; mokslo prašalina iš žmogaus žiaurumą, šurkštumą ir tobulina jo protą.

Nors pasaulis yra padaręs didelį progresą apšvietoje, bet dar ir šiandien tėra labai mažas nuostimis žmonių, kuriuos galima vadinti inteligentais. Didelė reitenybė surasti žmogų inteligentą, kuris nemoka rašto skaityti, o kiek yra žmonių pasauly nemokančių skaityti ir rašyti! Daug rasime ir tokių, kuriems augant tėvai suteikė pradinį, kartais ir augstesnę mokslą, bet jie suvis nesinaudoja juomi, jokių knygų neskaityto, nestudijuoja, abeja gyvenimu mažai interesuojasi. Kitais žodžiais sakant, nieko savo smegenimis netveria, patys neprogresuoja ir nei plytelės neprideda prie pakėlimo civilizacijos.

Kiekvieno iš mūsų gyvenančių ant šios žemės yra šventa pareiga ką nors tvirti ir kuomet reikės išeiti iš šio pasaulio, kad ką nors paliktumėm. Delto stengkimės taip gyventi, kad musu darbai padidintų šios žemės šviesą.

Lai buna šviesa!

Kaip Lietuva Dabar Atrodo

Rašo Stella Grinius.

Viesėdama Lietuvoje apie keturis mėnesius, turėjau progos patirti šiek tiek apie Lietuvą: sueti į pažinti su žmonėmis, išsikalbėti, matyti ir tt.

Vos trylika metų savystovio gyvenimo, karo sunaikinta, žmonės nuvarginti visokių ligų, bėdų, Lietuva sparčiai auga pirmyn. Progresas tokioj mažoj šalelėj didelis. Aplančius man kitas Lietuvos dalis apsigyvenu Kaune pas Dr. Grinius. Doktoras atrodo sveikas, dirba miesto rotušės sveikatos departamento vedėju ir kartu visuomeninį labdarybės darbą. Ponia Grininė labai simpatinga, padeda savo vyrui kultūriniam darbe ir pati veda keletą labdarinių įstaigų.

Patsai Kauno miestas sparčiai auga. Namai statomi moderniški, seni remontuojami tik muriniai, mediniai laikomai toli, kol sugriuva, o jų vėtor statomi moderniški muriniai namai su visais patogumais, yra įvedamas vanduo, vana, centralinis apšildymas ir tt. Gatvės beveik visos išgrįstos, šaligatviai platūs. Autobusai vaikščioja, vežikai su arkliais taip pat kursuoja, privatiškų automobilių irgi daug matosi.

Ypač daug pastebėjau visai mažutukų iš Vokietijos ir Sovietų Rusijos, gražūs ir visai pigūs, rodos nuo trisdešimto dol. iki kelių šimtų. Yra ke. liočiai fabrikų. Keletas bendrovių net ir amerikiečių. Skerdykla ir šiaip visokių įstaigų. Yra keli muzėjai, kaip: karo muzėjus, prekybos muzėjus, miesto, Čarlonies galerija — labai dailus paveikslų rinkinys. Amerikiečius prima mandagiai, paaiškina, jeigu reikalauji, ir apgaili, kad negali susilyginti su Amerika, bet kartu džiaugiasi, kad nors tiek savo turi. Apie Karo muzėjų ir Laisvės Varpą, doventotą amerikiečių, jau rašiau, tik noriu priminti, kad prie karo muzėjaus statomas namas pamatu iš akmenų, sudrįnkty karo lauke, kuriame bus sutalpinta visi Kaune esantieji muzėjai, kad turistams būtų patogų visus kartu apžiūrėti.

Rašytojo Micekevičiaus namukas labai mažytis, žemas ir biednai atrodo. Visa nelaimė, kad jame lenkai gyvena ir neparduoda lietuviams. Einant link Pažaislio yra Micekevičiaus slėnis, kur Micekevičius

mėgdavo žemas tenais rašyti. S. ... puiki gamtos apdovanoja vieta. Kalnai, pušiniai miškai, takeliai pasi- vaikštinėti ir keliai automobi- liais važinėti.

Kauno pilies griuvėsiai prie Nėrio kranto senajam mieste, iš kurio Kaunas įsikūrė, žada- ma remontuoti ir padaryti gra- žų sodnelį pasivaikštinėti.

Yra keletas bažnyčių, svar- besnės Iguolos ir Katedra, va- dinama inteligentų bažnyčia, kartais net operos solistai te- nais dainuoja. Yra daug ban- kų, ypač Lietuvos bankas la- bai dailus, tik vidurys pertam- sus ir sakoma labai daug pin- gų kainavo pastatyti.

Laisvės Alėja gražiai Kau- na puošia. Miesto sodnas la- bai blednas, viskas kas jame yra, tai operos rumai. Yra ka- pas žuvusio karininko atenta- tą padarant prieš Voldemara. Mačiau keletą operų, vistik vaidina puikiai. Dainininkai geri, baletas irgi geras, cho- ras stebėtinai geras. Lietuvos opera gali lygintis kitų šalių operoms, tik mašte yra ma- ža. Kipras Petrauskas ir p. Grigaitienė — operos žvaig- dės. Yra ir daug kitų gerų spēkų. Girdėjau kiti geriaus mėgsta p. Kutkauską, negu p. Kiprą, bet tai priguli nuo skio- nio. Įstojimas į operą netaip lengvas. Konkurencijos bijo- ma, o kandidatų daug. Ameri- kiečių dainininkų kažin kodėl nemėgsta tenais. Drama irgi gerai gyvuoja. Publikos visa- dos pilna kaip operoj, taip dramoj.

Lietuvos kariuomenė atrodo gražiai. Disciplina kariuome- nėj didelė. Karininkai man- dagūs, uniforma graži. Jeigu kariuomenėj bando kas per- daug girtuokliaut, tuojaus tampa prašalintas. Dabar yra augstieji karininkų kursai Kaune. Pirmiausia reikėdavo siųsti į užsienius.

Gimnazija beveik kiekvie- name provincijos mieste yra. Universitetas tik Kaune ir tai pilnas. Dabar katalikai planuoja savo grynai katali- kišką universitetą statyti. Lie- tuvoje daug moterų profesio- nalių yra, ypač dentisterijos daug mokslo.

Mariampolės miestas se- niaus buvęs kultūrinis cen- tras, o dabar apmiręs. Marijo- nų vienuolynas leidžia šaknis. Supirkinėja daug žemių ir na- mus, į vienuolyną primama tikslai turtingi, beturčiams te- nais nėra vietos ir su pinigais daro apyvartą vienuolyno nau- dai. Tokių vienuolynų paver- tų į kokią beturčių prieglaudą ar ligoninę, apvalyt Lietuvą nuo visokių užkrečiamų ligų, būtų dviguba tėvynei nauda. Dabar cukraus fabrikas gal šiek tiek pakels judėjimą, bet tokių fabrikų daug reikia Lie- tuvai, kad visiems cukraus už- tektų.

Pažaislio vienuolynas gar- sus per daugelį metų, labai dailioj vietoj augstai kalne. Iš vienos pusės bėga Nemunas, iš kitų pusių pušiniai miš- kais apsuptas. Puikiausia sa- natorija džioviniams būtų. O Lietuvai verkiant tokių sa- natorių kodaugiausiai reika- linga. Įkurėjai vienuolyno len- kai dvarininkai pp. Pacai te- nais sklepe ir palaidoti. Jų abiejų ir vaiko griaučius gali- ma matyti grabe stiklu pa- dengtus. Seniaus valdė kame- duliai, paskui rusų vienuoliai; yra trys paminklai prie vie- nuolyno su rusų užrašais, vie- nas to, kuris rusų himną pa- rašė tenais palaidotas. Dabar vienuolės kazimierietės valdo. Kuriant naują valstybę visuo- met pirmiausia rūpinamasi po- litiniais reikalais, bet dabar jau būtinas reikalas pasiru- pinti piliečių sveikatingumu. padėt Lietuvos gyventojams ir gydytojams įsteigti daugias- ligoninių, arba esančias m- t- bulint. (Užbaigta bus)

LIETUVIAI AMERIKOJE

PITSTON, PA.

Lietuvių Piliečių Kluubo 25 metų sukaktuvių paminėjimui vakaras visais atžvilgiais pa- vyko. Vakariene buvo pri- rengta kuopuikiausiai.

Laikė vakarienės burelis merginų kluubo rėmėjų daina- vo dalyviams pritariant lietu- viškas ir angliškas dainas. Prakalbas šiam apvaikščioji- mui pritinkamas pasakė buvęs miesto majoras W. H. Gillis- pie, adv. J. S. Lopatto, kun. J. Kasakaitis, „Garso“ redaktori- us M. Zujus, J. B. Šalunas ir J. Moliušis. Vakaro progra- mas buvo užbaigtas sudainuo- jant Lietuvos Himną.

Publikos buvo arti 300 ir tai patys prakilniausi šio mie- sto ir apylinkės lietuviai. Šis parengimas padarė lietuviams didelio įspūdžio, nes tai pir- mas draugijos garbingų su- kaktuvių paminėjimas.

Susiorganizavo komitetas bedarbių ir suvargusių lietu- vių šeimynų šelpimui. Pastan- gomis vietinio kun. J. Kasa- kačio ir pasidėkojant p. P. Rimarčiui, vietinių teatrų manadžeriui, gauta leidimas dykai sekmaadienį, 20 d. gruod- džio didžiulį šio miesto teatrą „American“ turėti atdarą nuo 6:30 iki 11 val. vakare. Visas nuo teatro pelnas pavesta ko- mitetui del lietuvių šelpimo. Rašant šiuos žodžius šio vaka- ro pelnas dar nežinomas.

A.

IS LONG ISLAND SALOS. Lietuvių Veikimas.

Čamberiečių Butas šioje apylinkėje pradėjo darbuotis šiuo laikotarpiu gana smar- kiai, rengdami visokius vaka- rėlius. Jau rašiau, kad Padė- kavonės Dienoje turėjo puikų ir pagirtiną vakarėlį, kuriame tiek daug svečių buvo ir visi paliko labai užganėdinti. Bet jaunimo tai labai maža buvo, o čia jo pusėtinas burys yra.

11 d. gruodžio Ronkamkomoj pas p-nus Shliakius čamberie- čiai turėjo savo susirinkimą, kuriame gana daug svarbių klausimų buvo pakelta, bet vi- si dalykai tapo atidėti gilden- tį sekančiame susirinkime, nes šį vakarą čamberiečiai turėjo parengę vakarienę pagerbti savo du nariu. Mat čamberie- čių Butas nusistatęs pagerbi- mo vakarienę surengti del na- rių pargrįžusių iš Lietuvos ar- tų persikeliančių kur kitur apsigyventi.

Šiame čamberiečių vakarėly- buvo tokiais net du nariai, tai p. Jonas Treigis iš So. Jams- port, sugrįžęs iš Lietuvos, o antrasis, tai p. Jonas Tankus iš Yaphank, kuris persikelia- kitur, rodos į Brooklyną, N. Y., gyventi. Tad šiame vaka- rėly ne tik patys nariai, bet ir ponios buvo atsilankę pasida- linti įspūdžiais iš Lietuvos, taipgi palinkėti gero pasiseki- mo išeinančiam iš mūsų tarpo.

Vakarienei tęsianties ir val- gant skanius užkandžius, buvo ir kalbų ir nekurie iš kalbėto- jų pakėlė klausimą kaslink moterų, ar jos nemano, kad ir joms laikas turėti kokią nors draugiją? Taipgi nekurie ka- bėjo ir apie jaunimą, ar nebu- tų galima ir jie suorganizuoti; kiti išsitarė ir apie Susivieni- jimo kuopas, kad gal būtų nau- dingiau sujungus kelias mažas kuopeles, kurios turi po kele- tą narių, o padaryti vieną di- delę ir veiklą S.L.A. kuopą.

Pagaliau kalbėjo grįžęs iš Lietuvos p. J. Treigis, kuris mažai ką pasakė apie Lietuvą ir apgaillavo, kad jis negalėjo daug ką patirti Lietuvoje, nes labai trumpai — tik 7 dienas savo senojų tėvynę išbuvo. Bet jis yra užganėdintas, nors ir trumpai laiką tenai prabu-

ves ir ragino visus važiuoti at- lankyti Lietuvą.

Po tam kalbėjo p. J. Tan- kus, kuris labai apgaillavo, kad jam reikia skirtis su čambe- riečiais, nes jam ši organizaci- ja labai patikusi, joje randasi gery, malonių draugų ir jis prisizadėjo, jei bus galima, kada nors vėl grįžti į Long Island.

Taipgi šiame susirinkime prisirašė trys nauji nariai: p. J. Baltus iš Coram, L. I., p. J. Batvinis iš Nascounset, L. I., p. J. Martin iš Nascounset, L. I. Visi naujai prisirašiu- sieji duos gerą paramą čambe- riečiams ir nėra abejonės, kad laikui bėgant Long Island čamberiečiai galės ir su dides- nėmis kolonijomis susilyginti.

Korespondentas.

CHICAGO, ILL.

Gruodžio 4 dieną, Aušros Vartų parapijos mokyklos kambary įvyko Lietuvos ir Amerikos eks-karių vetera- nių steigiamasis susirinki- mas. Lietuvos kariuomenės kap. P. Jurgėla, kaip šio su- manymo iniciatorius, atidarė susirinkimą, plačiai nušviesda- mas reikalingumą lietuviams, buvusiems ginklo draugams, organizuoti ir eks-karių vetera- nų postus ir dirbti tautinį bei kultūrinį darbą, prašyda- mas susirinkusiųjų išrinkti šiam susirinkimui vesti pirmi- ninką ir raštininką. Pirminin- kų vienbalsiai išrinko suma- nytoją kap. P. Jurgėlą, rašt. — V. Rekę.

Toliaus buvo skaitytas tele- gramas-sveikinimas nuo I Posto iš New Yorko ir kartu nuo centro valdybos ir Lietu- vių-Ukrainiečių komiteto; be- to, šį veteranų steigiamąjį susirinkimą sveikino dienra- čio Draugo redaktorius var- du kap. P. Jurgėla. Visi svei- kinimai buvo priimti su dide- liu džiaugsmu.

Po to buvo skaitytas I Pos- to laikinas statusas ir jo trum- putė vieny metų veikimo ap- žvalga. Pasirodo, kad I Postas gerai veikia ir jų tie kilnus nuveikti darbai tautos labai geriaus paskatino susirinku- sius imtis vienminių kilnaus užmąnymo.

Pirmininkui pasiūlius die- notvarę, buvo vienbalsiai pri- imta ir papunkčiui svarstoma. 1. Narių registravimas. Steigiamajam susirinkime na- rių užsiregistravo 11, būtent: kap. P. Jurgėla, V. Rėkus, J. Mickeliunas, P. Čižauskas, P. Cibulskis, A. Pracinauskas, J. Brazaitis, F. Sprindžiukas, P. Komer, A. Mackevičius ir A. Butkus.

2. Posto vyriausybės rinki- mas. Kadangi steigiamasis susirinkimas buvo ne taip skaitlingas, tai susirinkimas nutarė išrinkti laikiną organi- zacinę komisiją, kuri rūpintis visais posto reikalais ligi ki- tam susirinkimui, o sekančiam posto susirinkime bus išrink- ta nuolatinė vyriausybė. Lai- kinon organizacinę komisiją įėjo šie eks-kariai veteranai: viršininkas kap. P. Jurgėla, adjutantas V. Rėkus, nariai — J. Mickeliunas, P. Čižauskas, J. Brazaitis, P. Cibulskis ir A. Pracinauskas.

3. Neatidėliojami reikalai. Kadangi Lietuvos ir Amerikos eks-karių veteranų sąjunga dar jaunutė ir neturi bendro statuto, tai susirinkimas nuta- rė naudotis laikinu I Posto statutu, ligi bus parašytas mūsų postui statusas.

Iniciatorius kap. P. Jurgėla praneša, kad šis mūsų naujai susitvėręs postas sulig centro numeracijos gauna numerį 3-čią ir dar jei nori, tū gali pasirinkti vieno iš Lietuvos didvyrių mirusiojo vardą. Su-

sirinkimas nutarė pasirinkti sau už globėją Vytautą Didįjį. 4. Nauji sumanymai. Čia amė dalyvumą kiekvienas su- sirinkimo dalyvis, patiekdami gražių minčių ir kilnių suma- nymų, ragindamiesi viens kitą traukti visus lietuvius buvu- sius ginklo draugus po garbin- ga eks-karių veteranų vėliava.

Kitą susirinkimą nutarė su- šaukti gruodžio 23 d. toje pa- čioje vietoje ir susirinkimas bus pagarsintas visuose žy- mesniuose lietuviškuose laik- raščiuose.

V. Rėkus.

NEW HAVEN, CGNN.

Šiuomi noriu priminti gerb. visuomenei, kad New Haveno veikėjai rengia puikų vakarą atidarymui naujos svetainės po No. 243 Front St. Šis žy- mus parengimas įvyks Naujų Metų vakare, gruodžio 31 d., gražioj naujoj lietuvių svetai- nėj. Tikimės gražios publi- kos iš visos apylinkės, nes bendrovė deda visas pastan- gas, kad šis parengimas būtų kuosekmingiausias ir kad vi- sus atsilankiusius užganėdinti.

Bus įdomus programos. Kal- bės miesto majoras p. Murphy ir kiti pasižymėję kalbėtojai. Bus draugijų maršavimas su muzika. Mus dainos ir kiti pa- marginimai. Pagaliau bus šo- kiai prie geros orchesteros, ku- ri gros naujausius lietuviškus šokus. Bus visokių skanių už- kandžių ir gėrimų.

Visi nori linksmai sulaukti Naujus Metus, seni, jauni, ma- ži ir dideli — visi stengiasi susirasti linksmas pramogas Naujų Metų vakare. Atsilan-

kydami į šį iškilmingą paren- sau už globėją Vytautą Didįjį. gimė — naujos svetainės ati- darymo iškilmes visi turėsite progos linksmai ir gražiai su- tikti Naujus Metus ir visi at- silankiusieji busite pilnai už- ganėdinti. Tikimės nemažo burio lietuvių ir iš kitų kolo- nių. Todėl visi prašomi at- silankyti į šias iškilmes.

Dagilėlis.

NAUJI KALENDORIAI 1932 METAMS.

Klauskite katalogo, iš kurio pasirinksite visokių. JONAS KERGIEJUS, 663 Fourth St., Dept. T, South Boston, Mass.

Tel. Madison 7365

DR. F. MATULAITIS, 322 Holbrook Avenue, DETROIT, MICH.

Valandos: 12-3 p. m. ir 6-8 p. m. Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skaus- mais, Reumatizmu, Sausgėlė, Kaulų Gėlimu, arba Mėslungiu — raumenų sukimui, nes skau- dėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina virš- minėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siančia padė- kavonę pasveiki. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c. Knyga: „SALTINIS SVEI- KATOS“ anglais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS, 3259 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

DAINOS IR MUZIKA

MARGUTIS

Ketvirtį metų, kas mėnesį, išeina juokingas muzikos ir dainų žurnalas nuo 16 iki 32 puslapių didumo. Dainininkams, Chorų Vėdejamis ir Muzikams labai naudingas žurnalas. Jis yra vienintelis muzikos žurnalas visam lietuviškam pasauly. Red-Leidėjas Komp. A. Vanagaitis.

\$1.00 kainuoja 8 mėnesiams. Metams \$1.50. Į Lietuvą dvigubai. Vienas Nr. pažiūrėjimui už 10c. stampomis. Adresas:

MARGUTIS,

2437 W. 69-th ST., CHICAGO, ILL.

Margutio Knygynas turi didelį pasirinkimą gaidų ir kny- gų. Taip pat turime visokių rekordų. Siunčiame COD į vius kraustus pasaulio.

Reikalaukite katalogo pridėdami už 4 centus stampų.

MOKYKLŲ VADOVELIAI

LIETUVOS LAIDA — GAUNAMI DABAR!

A. B. C. Pradžiamokslis (J. Damijonaičio)	35c.
Vaikų Darželis (Dalis I)	60c.
Liet. Kalbos Gramatika (J. Damijonaičio)	75c.
Liet. Kalbos Gramatika (Rygiškių Iono)	75c.
Sakalėlis (spalvuotas) (Dalis I. Esmaitis)	50c.
Sakalėlis (Dalis II. Pradžios mokyklai)	50c.
Sakalėlis (Dalis III.)	\$1.00
Sakalėlis (Dalis IV.)	\$1.50
Krašto Mokslo Vadovėlis (Istorijos Pradž.)	50c.
Aritmetikos Uždavinyas (Pr. Mašiot)	75c.
Liet. Literatūros Vadovėlis	\$1.00
Buhalterijos Kursas	80c.
Plokštumo Trigonometrija	\$1.00
Visuotinė Istorija	\$1.50
Dramliukštis (paveikslų knyga vaikams)	\$2.00
Naujoji Istorija	\$1.50
Liet. Geografija (Klimo)	\$1.25
Geometrijos Uždavinyas	\$1.00
Virėja (Vadovėlis valgių gamybai)	\$2.00

Mokyklėms duodama nuolaida.

Su užsakymais kreipkitės:

VIENYBĖ

193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

AMERIKOS LIETUVIS

TIK \$1.00 METAMS

Lietuvoje \$2.00 Metams

JEI NORI ŽINOT KAS PASAULY DEDASI,

Užsirašyk Amerikos Lietuvį. Savaitinį laikraštį už Nupiginta Kainą — Tik \$1.00 Metams

NAUDOKIS PROGA DABAR!

Amerikos Lietuvis Knygynas Galit Gaut Šias Svarbias Nupiginta Kaina Knygas:

- 1) — Vėlniaus Albumas su Lietuvos Istorija Kaina \$4, dabar \$1.
- 2) — Lietuvos Įstatymai Kaina \$4, dabar tik \$1.
- 3) — Didysis Sapnininkas Kaina 75c., dabar \$1.
- 4) — Ukiminkstė, Ukiminkų Rankvedis — Patarėjas 50c.
- 5) — Paslapties Lošimo Kazvromis 25c.

IMANT VISAS SYKIU, PASIUSIME UŽ \$3.00

Adresuokite ŠIAIP:

AMERIKOS LIETUVIS, 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

SLA. 38 KUOPOS JUBILĖJIS
NIS PARENGIMAS PA-
VYKO.

„Tėvynės“ skaitytojams jau žinoma, kad gruodžio 20 d. S. L. A. 38 kuopa rengė SLA. 45 metų įsikūrimo ir 30 metų skilimo sukurtųjų paminėjimą, tad šis reikšmingas parengimas įvyko pilniausiu pasisekimu. Pasidėkojant rengimo komisijos — Raškinio, Kentrenies ir Mačio pastangoms, taip pat aštuoniasdešimties S. L. A. 38 kuopos veikėjų pagelbėjimui pasidėkojant tikėjimui, parengimas buvo ir publika skaitlingas ir savo programą turinčias ir įspūdingas.

Programą atidarė ir juomi vadovavo rengimo komisijos narys p. Pr. Raškinis, kuris gražia įžangine kalba tiksliai paaiškino šio parengimo tikslą, pakvietė programą dalyvius — dainininkes ir dainininkus ir visą publiką sugiedoti Lietuvos Himną pianu vedant p-lei Kriaučiūnaitę.

Pirmiausia programoje numatyta buvo SLA. Apšviesto Komisijos pirmininko Dr. M. J. Vinikū kalba. Kuotrupiausiai pasakant, tai Dr. Vinikas pasakė labai rimtą, turinčią ir įspūdingą kalbą, vykusiai apibūdindamas Susivienijimo svarbą ir reikšmę Amerikos lietuvių gyvenime. Nurodė Susivienijimo nuveiktus darbus kaip Amerikos lietuvių gyvenime, taip ir mūsų senosios tėvynės Lietuvos kovose tautos samone būdint ir nepriklausomą gyvenimą kuriant. Susivienijimas yra pionierius, sako Dr. Vinikas, atbriboje tautinio ir visuomeninio darbo nuo religijos, nes jis pirmutinis oficialiai paskelbė savo 16-me Seime, 1901 m., atsisakymas nuo kunigų vadovybės, kad tautiniai kultūriniai darbai galėtų būti ir be religijos kontrolės. Susivienijimas pirmutinis Amerikos lietuvių gyvenime išskėlė aiškiai ir griežtai sąžinės įsitikinimą laisvės principą, kas davė galimybės plėsti Amerikos lietuvių tautiniais kultūriniais darbais, kurtis įvairioms kultūrinėms organizacijoms, politinėms partijoms ir tt. Nurodė, kad sulig paskutinio cenzos oficialės statistikos šandie Amerikoje yra 127 čia gimę lietuviai prieš kiekvieną 100 iš Lietuvos atkėlusiu lietuvių. Čia gimę lietuviai užrašė lietuviškas, kas reiškia, kad jie tautiniai yra gyvi ir samoniniai. Ir čia Susivienijimo šių dienų ir ateities darbams yra plačiausia dirva. Tikslai, rimta, naudinga Dr. Viniko kalba.

Muzikalė programos dalis išpildyta sekamai: Kazys Kriaučiūnas — tenoras gražiai padainavo Šimkaus „Plaukia sau laivelis“, nepažymėto komp. „Mergytė“ ir Žilevičiaus „Ugdė motulė“. Violeta Tamkiūtė — mezzo-sopranas taip pat gražiai padainavo „Aš džiaugsiuos“, „Sėdžiu, žiuriu į rutę darželį“ ir „Strazdas ir gėlės“. Vitalis Bukšnaitis — baritonas irgi gražiai padainavo ištrauką iš op. „Mieganti karalaitė“, „Mano žvaigždėlė“ ir iš op. „Kornevilio varpai“ Gas paro dainą. Zosė Vitaitienė — sopranas kaip paprastai puikiai padainavo Kačenauskos „Mano gimtinė“, Šimkaus „Ko vėjai putė“ ir Vanagaičio „Naktis svajonėms papuošta“. Visiems dainavusiems publika nepasigailėjo gausių aploдимentų, ypatingai nenorėjo nuo scenos paleisti ponios Vitaitienės. Išankstą programę garšinta ponka Strumskienė ne dainavo, pirmininkas pranešė, kad serganti.

Po 10 minučių pertraukos

Kriaučiūnas su Bukšnaitiu (pastarajam ir akomponuojant) gražiai padainavo keturias juokingas daineles duetu. Muzikalė programos dalis užbaigta Vitaitienės ir Tamkiūtės duetais „Kregždėlė“ ir „Skambančios stygos“ — abu M. Petrausko kuriniai. Komp. Petrauskas yra SLA. nariu ir todėl labai gražu ir įspūdinga, kad muzikalis programos užbaigtas SLA. nario kompozicijomis. Ir užbaigtas puikiai su dainuojant tą galingą ir gražų p. Petrausko kurinį „Skambančios stygos“. Kokia graži, įspūdinga ši daina ir kaip žavėjantiai ją sudainavo ponka Vitaitienė su p-le Tamkiute. Tiesiog publikos ovacijomis išsakytos dainininkės dar sudainavo pridėtu liaudies dainele.

Užsibaigus muzikaliam programui, perstatytas kalbėti S. L. A. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisijos pirmininkas Adv. F. J. Bagočius iš So. Boston, Mass. Šio kalbėtojo oratoriškus gabumus Amerikos lietuvių žino. Adv. Bagočius kalbėjo tokia pačia kryptimi, kaip ir Dr. Vinikas, apibūdindamas Susivienijimo nuveiktus darbus ir sujungdamas juos su visu Amerikos lietuvių tautiniais kultūriniais judėjimais. Kalbant apie Susivienijimo praeitį ir jo darbus, sako Adv. Bagočius, negalima nekaltinti ir apie abel na Amerikos lietuvių kultūrinę darbuotę, nes Susivienijimo darbai neatskiriama susijungę su visu Amerikos lietuvių tautiniais kultūriniais gyvenimu. Daug įdomių faktų p. Bagočius nušvietė, daug naudingų dalykų papasakojo. Smagu klausytis p. Bagočiaus oratoriškos kalbos ir publika įdomiai jos išklausė ir jam pabaigus kalbėti tiesiog ovacijomis jį nuo scenos nulydėjo.

Aplamai paėmus šis parengimas buvo įspūdingas ir kartų jausmas, tarsi vienos šeimos nariai čia susirinkę svarbius praėjusius nuotikius apkalba, pergyventus įspūdingus atgavimą ir juos dalijasi. Gal kaip kurie ir labai nusivylę šiuo vakaru, kurie sau ir kitiems bandė įkalbėti prieš šį parengimą, kad čia bus koks tai partinis dalykas. Net ir pastarųjų įvykių Lietuvos politikam gyvenime ne vienas kalbėtojas nelieta, nors ir buvo pora atvejų prisiminta liudnas faktas, kad Susivienijimo įkurėjas ir jo garbės narys Dr. Jonas Šliupas šiandie Lietuvoje po teismus įtamos ir kalėjimą siunčiamas vien už tai, kad drįsta istorijos faktus skelbti, kurie kunigams nepatinka. Bet politinio Lietuvos klausimo kalbėtojai nelieta.

Po programai susirinkusioji skaitlinga publika smagiai pasidėkojo ir pasilinksmino lig vėlumais. Teko pastebėti svečių net iš Stamford, Conn., ponus Šiupius, Cibulskį ir kt. Taipgi net iš East Hampton, L. I., buvo atvykę tenatinės SLA. kuopos veikėjai pp. Jasiūnai ir Gricai. Kiek teko patirti, visa atsilankiusioji publika šio parengimu pilniausiai patenkinta.

Aš Buvau.

MENO IDOMYBĖ.

Apsigyręs Brooklynne Lietuvos Operos artistas p. J. Byra dykai laiko neleidžia. Ne tik pats lanko muzikos institutą, studijuodamas kompoziciją ir senovinę muziką, netik duoda lekcijas besimokinantiems pas jį dainininkams ir pianistams, bet kartu dirba ir kokių dau giau. Teko patirti, kad p. Byra ruošia lietuvių sceną tikrai didelę meno įdomybę. Tikrai žinoma, kad p. Byra su parinktiniais Brooklynne lietuvių

meno talentais ruošia spektaklį, kuriame bus suvaidinta ištraukos iš operų ir bus sudainuota žymiausi ir naujausi koncertiniai kuriniai. Ištraukos iš operų suvaidins su kostiumais ir pilnu vaidinimu.

Šis įdomus spektaklis įvyks sausio 31 d., 1932 m., Miller's Grand Assembly salėje, Brooklynne. Pasklidus kad ir neaiškiai žiniai apie šį spektaklį, dangelis pradėjo įdomautis, ne jaugi taip trumpu laiku galima priruoti scenai operinius dalykus su pilnu vaidinimu. Mane irgi tas labai sudomino, todėl susitikęs p. Byrą paklausiau, ar ištikro jis mano taip umu laiku galėsias scenai priruoti tokį operinį vaidinimą.

„Ne tik manau, bet tikrai žinau, kad pilnai padarysime tai, ką esame užsibrėžę padaryti“, nusišypsojęs atsakė p. Byra. „Ir padarysime taip, kad Brooklynne ir apylinkėse lietuvių, spektaklių lankytojai, net stebėsi kaip puikiai mūsų lietuviški talentai operinius dalykus dainuos ir vaidins.“

„Kas dalyvauja vaidinime?“

„Tamsta smalsus lygiai kaip ir visi“, širdingai juokiasi p. Byra. „Susižinosite kas dainuos ir vaidins — dabar dar per anksti skelbti. Pagalau ir nesvarbu kas dainuos, bet svarbu kaip dainuos ir vaidins! O dainuos ir vaidins tokie meno talentai, kurie nebijo sunkiai padirbėti prisiėngimui prie tokio vaidinimo, kurie visa siela myli meno grožį ir jaučia tokio darbo atsakomybę, kurie moka menui visa širdžia atsiduoti.“

Vadinasi, p. Byra kalba kaip kokis diplomatas. Bet anksčiau ar vėliau paaiškės kas vaidina ir kaip vaidins. Tuo tarpu spektaklius lankančioji Brooklynne publika vis labiau ir labiau rengiamu spektakliu domisi. Pagalau kam gali būti ir neįdomu, ką gi tokio Lietuvos Operos veteranas ir gabus muzikos mokytojas padarys iš vietinių lietuvių meno talentų. Nejaugi mūsų vietiniai meno talentai priaugo prie operinių dalykų vaidinimo? Nejaugi? Well, pamatysime tai sausio 31 d.

Reporteris Pliusas.

LANKĖSI REDAKCIJOJ.

Gruodžio 21 d. lankėsi „Tėvynės“ redakcijoj SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisijos pirmininkas Adv. F. J. Bagočius iš So. Boston, Mass. Kaip žinoma, Adv. Bagočius išvako kalbėjo SLA. 38 kuopos jubilėjiniam parengime, Brooklynne, tad užtrukęs New Yorke iki pirmadienio prie progos aplankė ir „Tėvynės“ redakciją. Taip pat sekmdienio popietį p. Bagočius kalbėjo Elizabeth N. J., Laisvės Svetainės b-vės surengtoje prkalbose. Prkalbos pavėkusios gerai.

Besikalbant su p. Bagočium apie įvairius SLA. reikalus prie progos paklausė, kaip yra su SLA. 57 kuopos iš Worcester, Mass., byla su bolševikais už atgavimą kuopos turto iš bolševikų. Bolševikų spauda skelbia, kad SLA. 57 kuopa byla galutinai pralošė. Šios bylos reikalai, kaip jos vedėjas, Adv. Bagočius paaiškino sekamai:

„Galutino šios bylos nuosprendžio dar nėra ir dabar peranksti ką nors galutino apie ją pasakyti. Tardyme surinkty faktų suderinimui su SLA. konstitucija ir tuo laiku buvusiomis aplinkybėmis specialio teisėjo raportas dar nėra teismo užgirtas ir todėl jokio nuosprendžio būti negali. Tik šio raportu užgirtas nusistato mažiausiai ligi sekamų metų kovo mėnesio. O pačios bylos galutinis išsprendimas gali nusistėti iki pabaigos sekamų metų, o gal ir net ligi

1933 m. pradžios. Todel dabar daryti bent kokias išvadas apie šios bylos užbaigą yra daugiau, negu nesamone.“

Tai tiek p. Bagočius trumpai paaiškino apie SLA. 57 kuopos bylą su bolševikais. Gavę daugiau autentiškų faktų iš šios bylos eigos artimoje ateity paskelbsime smulkesnius faktus, kad galutinai demaskavus bolševikų spaudos skleidžiamas nesamones šios bylos reikalai.

Taip pat lankėsi SLA. Iždininko žmona, ponka Nora Gugienė iš Chicago, Ill. Gerb. viešnia vyksta į savo gimtinę — Waterbury, Conn., praleisti Kalėdų šventes, tad pakeliui sustojo New Yorke ir pirmiausiai aplankė SLA. Centro įstai-gą.

Pagaliau, apsilankė ir trečias žymus svečias, tai SLA. 14 kuopos pirmininkas p. Jonas Brazauskas iš Cleveland, Ohio. Visa poję Brazauskų šeima atvyko į Scranton, Pa., pas ponios Brazauskienės tėvelius praleisti Kalėdų šventes, tad gerb. SLA. veikėjas budamas arti New Yorko apilankė mūsų didmiesčio biznio reikalais ir prie tos progos atliko kai kuriuos SLA. 14 kuopos reikalus su SLA. Sekretoriaus ofisu, na ir apsilankė Redakcijon. Gerb. Brazauskas užtruko New Yorke porą dienų.

SKAUDI NELAIMĖ STRIMAICIŲ ŠEIMOJ.

Neveltui angliskas priežodis sako, kad žmogų nelaimės visu glėbiu užpuola. Taip lygiai atsitiko ir buvusio SLA. Sekretoriaus ir nuolatinio „Tėvynės“ bendradarbio p. A. B. Strimaicio šeimoj. Jau ketvirtas mėnuo kankinasi su reuma tisku įdegimu kairėje kojoje ponka Strimaitenė, kuri per tą visą laiką išgulėjo lovoje ir dabar negali vaikščioti, nors skausmai žymiai sumažėjo.

Bet piktam likimui neužteko vieno ligonio namuose. Su gruodžio mėnesio pradžia pradėjo sirgti peršalimu ir p. Strimaitis ir gruodžio 4 d. vakare paguldytas lovon. Išgalėjęs peršalimas persimetė į vidurius ir sudarė gana rimtas dvilypės ligos komplikacijas viduriuose. Taip kad p. Strimaitis ir po šiai dienai gulio lovoje gydytojo gydomas ir pusėtinais sunkiais serga. Bet gyvybei pavojaus nėra ir tikimasi, kad už savaitės, kitos galutinai pasveiks.

Ištikro didelė nelaimė prisilėgė SLA. veikėjų šeimą. Iš savo pusės „Tėvynės“ redakcija reikią nuoširdžią užuojautą piktų ligų prisilėgusiems ponams Strimaiciams ir linkime kuogreičiausiai pasveikti ir ateity daugiau niekuomet nesirgti.

GIMINĖMS IR DRAUGAMS.

Kiekvienais metais sulaukus Kalėdų švenčių ir Naujų Metų, tekdavo su giminėmis ir draugais apsimainyti linkėjimais privačius susirašinėti. Šiomet taip lygiai jau pradėjau gauti skaitlingai pasveikinimus nuo mano draugų, su kuriais per metų eiles palaikiau draugingą.

Prašau nerugoti ir nepalaukyti man blogu, kad jums mylimi draugai negaliu tuo pačiu atsidėkoti, kuo jūs mane apdovanojate. Priežastis yra svarbi: pirmiausiai jau ketvirtas

VĖL atėjo Kalėdų šventės, ir su jų atėjimu mūsų mintys natūraliai skrieja prie tų skaitlingų draugų, kurie pagelbėjo šiuos metus padaryti smagiausiais, kokius mes esame turėję.

Draugai padaro mūsų gyvenimą vertą gyventi. Draugai davė mums progos kasmet nors kelioms savaitėms paluosuoti juos nuo kasdieninių rūpesnių ir ta išgalė pasitarnauti suteikė mums tikrą džiaugsmą.

Mes geistume, kad galėtume panaujinti šį draugiškumą ir kad jūs galėtumėt šiandie būti su mumis Tabor Farmoj. Nors šalti vėjai pučia ir gilių sniego pusnys visvien Jus laukty širdingas priėmimas ir branginimas Jusų pasiklausio atsilankymo.

Bet kad šiuo laiku negalime to tikėtis, tai nors šiais žodžiais mes norime pasveikinti Jus ir palinkėti Jums Liksmiausių Kalėdų švenčių!

Mr. & Mrs. J. J. Bachunas,
Tabor Farm,
Sodus, Mich.

mėnuo kai mano žmona iš lovos nepasikelia, o dabar ir mane patį liga parbloškė ir jau ketvirta savaitė kai iš namų negaliu išeiti. Padėtis nepavydėtina, bet aš kaip visuomet esu optimistas — žinau, kad po audrai visuomet saulelė šviečia.

Šiuomi visiems giminėms ir draugams linkiu linksmų Kalėdų švenčių. A. B. Strimaitis.

PRANEŠIMAS

Paskelbiu visiems mano Agentūros kostumeriam, klientams ir rėmėjams, kad progi pasitaikius, malonėkite užteiti į mano ofisą po No. 168 Grand Street, kur kiekvienas gaus gražų Kalendorių ateinantiems 1932 metams, nes vietiniams ir apylinkėje gyvenantiems paštu nesiuntinėsiu. Visiems linkiu Linksmų Kalėdų ir Linksmų Naujų ateinančių 1932 metų.

J. AMBRAZIEJUS,
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 9-5975.

Kuopa Susirinkimai

Philadelphia, Pa. SLA. 135 kp. metinis susirinkimas įvyks 3 d. sausio, 1932 m., 2 val. po pietų, Lietuvių Muzikalę Salę, Allegheny Ave. ir Tilton gatvės. Yra kiekvieno SLA. 135 kp. nario priedermis dalyvauti šiame susirinkime, išrinkti namų valdybą, aptarti dalykus liečiančius 135 kuopos gerovę ir visą SLA. organizaciją.

V. Norkevičius — sek. Providence, R. I. SLA. 347 kp. susirinkimas įvyks 3 d. sausio, 1932 m., 2 val. po pietų, L. P. P. Klubto kambaruose, 208 Charles St. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Atsiveškite ir savo draugus prirašyti prie SLA. 347 kp.

Moundsville, W. Va. SLA. 350 kuopos susirinkimas įvyks 3 d. sausio, 1932 m., 2 val. po pietų, paprastoj vietoj. Visi ir visos kviečiami atsilankyti, nes kuopos valdyba išduos raportus iš pereinamųjų darbų. Taipgi neužmirškite pasiimti 20c. ekstra užsimokėti į Našių ir Našalių Fondą. Atsiveškite savo draugus prirašyti prie SLA. 350 kuopos.

J. J. Šalkauskas — sek. Baltimore, Md. SLA. 64 kp. metinis susirinkimas įvyks sausio 8 d., 1932 m., Lietuvių svetainėje. Ateikite visi, nes bus renkama kuopos valdyba 1932 metams.

Z. G. — sek. Mt. Carmel, Pa. SLA. 52 kp. susirinkimas įvyks 10 d. sausio, 1932 m., 2 val. po pietų, M. Ambrazičiaus salėje. Visi nariai ir narės malonėkite pibiti ir užsimokėti mėnesines mokeskis. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1932 metams. J. Paskevičius — sek.

Tel. Newtown 4464
ANT. J. VALANTIEJUS,
Laisninotas Graborius ir Balsamutojas.
Apranda visose šakose.
Notary Public.
54-47 — 72nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L.I.N.Y.

PALINKSMINKIT KALĖDAS

Kurie norite tikro lietuviškų bičių medaus, sušnešio iš augalų žiedų, galite gauti pas patį bitininką. Medus yra sveikatos palaikytojas, nes jis daug palengvina šalčin sergantiems ir padeda žmogaus sistemai maistą suvirškinti. Į tolimesnes vietas prisunčiu per paštą. New Yorko žmonės ir nepamirškite. Kaina 5 svarai rudeniui medaus \$1.50. Griųk žiedų \$1.50. Siuntimas apmokėtas. Adresas:

KONČAUS BITININKYSTĖ,
57 Battery Street,
No. Abington, Mass.

Gruodžio 25, 1931.

LIETUVISKAS RADIO
PROGRAMAS

Iš stoties W. B. B. R. 1300 kc. 230.6 met. Trečiadienį, Gruodžio 30, 1931. Prasidės lygiai nuo 7-ny vakare.

Tamsta esi kviečiamas pasiklausyti tos palinksminančios muzikos per Ed. Levandauską Trio.

Lietuvos Bondsų

Savininkai gaus augščiausiaj marketo kainą pinigais. Del informacijų rašykite Dept. 2.

Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

Naujausi
TEATRAI

Žentai iš Amerikos

2 akty komedija iš Amerikiečių prietikių Lietuvoje. Lošia 4 vyrai ir 3 moterys. Kaina 50c.

Kumucių Rojus

Keturį veiksmy tragi-komedija iš prohibicijos laikų. Reikalinga 6 vyrų ir 6 moterų. Knygtutė 60 pusl. Kaina 50c.

Atgimimas

4 akty tragedija iš kovų už spaudą. Lošia 7 vyrai, 2 moterys. 50c.

Divorsas

3 akty komedija iš Amerikiečių prietikių Lietuvoje. Lengva statyti. Lošia 6 vyrai, 4 mot. ... 50c.

Palangos Ponaitis

3 akty komedija iš Amerikiečių prietikių Lietuvoje. Lošia 4 moterys, 7 vyrai 50c.

Sventadarbiai

Viene akty tragedija iš kovų už spaudą. Lošia 8 m., 1 vyrai. 25c.

Žemės Rojus

3 veiksmy komedija iš Amerikiečių gyvenimo. Lošia 5 vyrai ir 4 moterys 50c.

DU BAILIU — 1 akty komedija.

Lošia 2 moterys, 8 vyrai. 15c.

"KRYŽIOKAS" — 2 atidengimų komedija. Lošia 2 vyrai. 15c.

GRAFAS KAIMIECIO BERNU — 6 akty komedija. Lošia 9 vyrai ir 3 moterys 25c.

RYTŲ PILIS — drama 5 akto, Lošia 9 vyrai, 5 moterys ... 35c.

UZKEIKTA MERGELE — 4 akty pasaka. Lošia 5 v., 2 m. 15c.

REIKALAUKIT DABAR!

„DIRVA“
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

— Užrašykite „Tėvynę“ savo giminėms Lietuvoje.

MES MOKAME GERIAUSIA KAINĄ UŽ

LITHUANIAN 5% LIBERTY BILLS

Del informacijų šaukite

Zimmermann & Forshay

170 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.
Telefonas: Cortlandt 7-5750.

NUMAZINTOS I ABI PUSES KAINOS

I KAUNĄ IR ATGAL
PER HAMBURGĄ

\$179 Trečia Klase

U. S. Karo Mokesčiai Atskirai
Viršminėta kaina dabar galėte ant
visų mūsų laivų.

Del informacijų kreipkitės į lokalius
mūsų agentus.

HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY, NEW YORK

Pinigai Jūsų
Kišeniuje!

Sirgulavimai, negalėjimas atlikti savo darbo prideramai, rupeštis apie jūsų sveikatą, išima pinigų iš jūsų kišenės. Gera sveikata, vikrumas, aiški mintis ir nedrebanti ranka įveda pinigus į jūsų kišenių.

Trade PAIN-EXPELLER® Mark
Reg. J. V. Pat. Biure.

pagelbės jums užlaikyti jūsų sveikatą, jūsų fizišką patvarumą, jūsų uždario išgales. Tai yra geriausias linimentas iš visų žinomų linimentų. Išima gėlimą, sustingimą, skaudėjimą iš persidirbusių, pailsusių muskuly TUOJAUS!

Kaina 35c. ir 70c. Pasiūdo Visur

* Tikras turi INKARO vaizdelį.